

dr. sc. Paško Anić – Antić i Igor Milinović, dipl. oec.

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2008.

Prijava poreza na dobit za 2008. godinu sastavlja se na istom Obrascu PD kao i prethodne godine. U nastavku dajemo cjelokupni praktični prikaz popunjavanja Obrasca PD za 2008. godinu.

1. Propisi na temelju kojih se sastavlja porezna prijava

Osnovni propisi na temelju kojih se sastavlja prijava poreza na dobit (Obrazac PD) su **Zakon o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08)** i **Pravilnik o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07 i 156/08)**. Uz te propise primjenjuje se i čitav niz drugih kao što su:

- Zakon o računovodstvu (Nar. nov., 109/07),
- Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Nar. nov., br. 30/08 i 4/09),
- Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (140/06, 30/08, 130/08 i 137/08),
- Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 177/04, 73/08),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 95/05, 96/06, 68/07 i 146/08),
- Opći porezni zakon (Nar. nov., br. 127/00, 86/01 i 150/02),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 47/95 do 76/07),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 60/96 do 34/08),
- Zakon o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 44/96, 92/05 i 85/08),
- Zakon o područjima posebne državne skrbi (Nar. nov., br. 86/08),
- Zakon o brdsko-planinskim područjima (Nar. nov., br. 12/02, 32/02 i 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08),
- Zakon o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06),
- Uredba o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 64/07),
- Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 109/07, 134/07 i 152/08),
- Pravilnik o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 12/08),
- Odluka o karti regionalnih potpora (Nar. nov., br. 52/08),
- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07),

- Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko -razvojne projekte (Nar. nov., br. 116/07),
- Uredba o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Nar. nov., br. 50/92 i 73/93),
- Odluka o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna (Nar. nov., br. 8/06),
- i dr. propisi.

Za sastavljanje Obrasca PD bitna je i *Uputa o sastavljanju i podnošenju porezne prijave obveznika poreza na dobit i obračunavanju poreza na dobit po godišnjem obračunu* koju svake godine donosi Porezna uprava. Međutim, kako do zaključenja ovog broja Ripup-a još uvijek nije objavljena navedena Uputa za 2008. godinu, primijenit ćemo *Uputu o sastavljanju i podnošenju porezne prijave obveznika poreza na dobit i obračunavanju poreza na dobit po godišnjem obračunu za 2007. godinu*, Klasa: 410-01/08-01/6, Ur.br: 513-07-21-01/08-1, od 30.1.2008. (u nastavku teksta: Uputa) u onom dijelu u kojem nije bilo izmjena vezano uz prijavu poreza na dobit za 2008. godinu.

2. Obveznici predaje prijave poreza na dobit

Obveznici poreza na dobit, prema Uputi, su:

- «trgovačka društva i druge pravne osobe, rezidenti Republike Hrvatske koji gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnih poduzetnika (nerezidenti), uključujući i poslovne jedinice kojima je mjesto poslovanja u slobodnoj zoni,
- fizičke osobe koje su izjavile da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak te imaju rješenje Porezne uprave da su obveznici poreza na dobit,

- fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 4. Zakona odnosno fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit „po sili zakona“,
- poduzetnici koji nisu posebno navedeni niti su obveznici poreza na dohodak prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak, a čija se dobit ne oporezuje drugdje,
- ustanove (obrazovne, odgojne, zdravstvene, socijalne, kulturne, umjetničke, znanstvene i druge) kojima osnivači nisu država ili jedinice područne (regionalne) samouprave,
- ostali porezni obveznici koji su ispunili propisane uvjete, kao što su državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije, ako im je Porezna uprava donijela rješenje da su obveznici poreza na dobit za obavljanje gospodarske djelatnosti.”

3. Porezni obveznici koji ne predaju poreznu prijavu

Porezni obveznici koji nakon registracije u trgovačkom registru **nikada nisu obavljali poduzetničku djelatnost, nemaju evidentirani promet na žiro računu i nemaju evidentirane poslovne promjene u poslovnim knjigama** (osim prometa pri uplati ili unosu temeljnog kapitala), nisu dužni sastaviti prijavu poreza na dobit. Ti porezni obveznici moraju u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu **dostaviti izjavu** da od datuma registracije nisu obavljali poduzetničku djelatnost. Primjer izjave dajemo u nastavku.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

MB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Adresa: _____

IZJAVA

_____ od dana _____ kada je
 (naziv poduzetnika) (datum registracije)

izvršena registracija u trgovačkom registru nije obavljao poduzetničku djelatnost, nema prometa na žiro računu i nema evidentiranih poslovnih promjena u poslovnim knjigama.

Izjava se daje u svrhu oslobađanja od obveze predaje prijave poreza na dobit za 2008. godinu.

U _____ dana _____ god.

Direktor društva:

M.P.

Međutim, porezni obveznici koji tijekom 2008. godine nisu obavljali poduzetničku djelatnost, ali su je **obavljali u prethodnim razdobljima** OBVEZNI su sastaviti prijavu poreza na dobit za 2008. godinu.

4. Predaja porezne prijave

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2008. godinu predaje se **najkasnije do 30.4.2009.**, osim za porezne obveznike kojima je Porezna uprava donijela rješenje po kojemu je porezno razdoblje nije kalendarska godina.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi platiti s danom podnošenja porezne prijave.

Prijava poreza na dobit **predaje se u 1 primjerku** u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema sjedištu pravne osobe, odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe.

Porezna prijava može se predati **neposredno** u ispostavi Porezne uprave **ili poštom**.

U Poreznu upravu obvezno se dostavlja:

- Prijava poreza na dobit (**Obrazac PD**),
- **Račun dobiti i gubitka**,
- **Bilanca**.

Također, dostavljaju se i *sljedeći prilozi (ako za to postoji osnov)*:

- **izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza**, ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi,
- **pregled prenesenih poreznih gubitaka** po godinama,
- **Obrazac TZ** – obračun članarine turističkoj zajednici,
- **Obrazac PDV-K**,
- **Obrazac SR** – obračun indirektnih spomeničke rente,
- **Obrazac KD** – obračun komorskog doprinosa, podnose ga fizičke osobe – obrtnici koji su obveznici poreza na dobit,
- korisnici olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja dostavljaju **obračune za iznose korištenih olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja**,
- porezni obveznici koji koriste olakšice iz Zakona o **poticanju ulaganja** prilažu, uz **potvrdu Ministarstva gospodarstva** kojom se utvrđuje da porezni obveznik ispunjava uvjete nositelja povlastice iz navedenog Zakona, **isprave** kojima se dokazuje da su ispunjeni uvjeti za korištenje olakšice,
- Korisnik državne potpore za istraživačko razvojne projekte dužan je dostaviti Poreznoj Upravi potvrdu Ministarstva i **presliku Obrasca 1** pri podnošenju prve prijave poreza na dobit, prema kojoj ostvaruje potporu, a **Obrazac 2** dostavlja uz svaku prijavu poreza na dobit prema kojoj ostvaruje potporu,
- **fizičke osobe koje su postali obveznici** poreza na dobit od 1. siječnja 2008., **početnu bilancu** na dan 1. siječnja 2008. godine,
- u slučaju statusnih promjena **bilancu, račun dobiti i gubitka s danom koji prethodi nadnevku nastanka statusne promjene**, rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar, te ugovor o statusnoj promjeni (na koji način je provedena i na koji način se preuzima imovina),
- poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i na poreznoj prijavi su iskazali uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu dostavljaju **dokaze o porezu plaćenom u inozemstvu** i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima,
- tuzemni isplataljeli koji su plaćali naknade inozemnim osobama, koje nisu fizičke osobe, a koje se oporezuju **porezom po odbitku, dostavljaju preglede svih isplaćenih naknada** s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu kao i primijenjenoj stopi poreza po odbitku, istodobno s predajom porezne prijave poreza na dobit (čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit). U nastavku

dajemo primjer mogućeg izgleda pregleda isplaćenih naknada inozemnim primateljima koji se oporezuju porezom po odbitku:

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

MB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Adresa: _____

Sukladno čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07 i 156/08) podnosimo sljedeći

PREGLED ISPLAĆENIH NAKNADA INOZEMNIM PRIMATELJIMA KOJI SE OPOREZUJU POREZOM NA DOBIT PO ODBITKU ZA 2008. GODINU

Naziv inozemnog primatelja	Datum isplate	Iznos isplate	Stopa poreza po odbitku	Plaćeni porez po odbitku
Otto AG, Njemačka	20.1.2008.	1.000,00 EUR	15%	1.124,94 KN
Super gmbh, Njemačka	2.12.2008.	2.000,00 EUR	15%	2.218,99 KN

U _____ dana _____ god.

Odgovorna osoba: _____

M.P. _____

Porezna uprava može posebno zahtijevati i drugu dokumentaciju uz Prijavu poreza na dobit kao primjerice bruto bilancu.

Ako neprofitna organizacija sastavlja samo za dio djelatnosti Prijavu poreza na dobit, uz prije navedena izvješća, dostavljaju se i izvješća sastavljena po posebnim propisima za neprofitne organizacije.

Prije predaje porezne prijave *potrebno je sa nadležnom ispostavom Porezne uprave usuglasiti evidencije o uplaćenim porezima* (PDV, porezu na dohodak, porezu na dobit i dr.).

5. Razdoblje utvrđivanja porezna na dobit

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit je **poslovna 2008. godina**. Iznimno, na zahtjev poreznog obveznika, Porezna uprava može odbiti da se poslovna i kalendarska godina razlikuju. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati pet godina.

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit, sukladno čl. 29. st. 3. Zakona o porezu na dobit, može biti i **dio poslovne godine**, i to za:

- razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine,
- razdoblje od premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja,

- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije.

Pojašnjenja pojedinih slučajeva, kada je razdoblje utvrđivanja dobiti dio poslovne godine, dajemo u nastavku.

5.1. Trgovačka društva registrirana tijekom 2008. godine

Trgovačka društva registrirana u trgovačkom registru tijekom 2008. godine podnose prijavu poreza na dobit **za razdoblje od dana registracije do 31.12.2008. godine**. Iznimno, trgovačka društva koja od registracije nisu obavljala poslovnu aktivnost, nisu imala promet preko žiro računa i nemaju evidentiranih poslovnih promjena u poslovnim knjigama nisu obvezni predati poreznu prijavu na način kako je pojašnjeno u točki 3.

5.2. Trgovačka društva u stečaju

Zakonom o porezu na dobit propisno je da su i društva u stečaju obveznici poreza na dobit.

5.3. Trgovačka društva u likvidaciji

Kod trgovačkih društava kod kojih je otvoren postupak likvidacije tijekom 2008. godine predaju poreznu prijavu **od 1.1.2008. do dana otvaranja likvidacijskog postupka**.

Za trgovačka društva nad kojim se provodi likvidacija, propisano je **jedno razdoblje oporezivanja za cijeli postupak likvidacije**, neovisno o trajanju tog postupka. **Po završetku likvidacije** sastavlja se prijava poreza na dobit **za cijelo razdoblje likvidacije** neovisno kroz koje kalendarsko razdoblje i koliko poreznih razdoblja se proteže postupak likvidacije.

Ako je postupak likvidacije **završen u istoj kalendarskoj godini** u kojoj je i otvoren, porezni obveznik **predaje 2 prijave** poreza na dobit i to za razdoblje:

- 1) od 1.1.2008. do dana otvaranja postupka likvidacije, i
- 2) od dana otvaranja postupka likvidacije do dana završetka likvidacije.

5.4. Spajanje trgovačkih društava

Spajanje trgovačkih društava je postupak u kojem se dva ili više društava spajaju u novo trgovačko društvo. Spojena društva, bez provođenja postupka likvidacije, brišu se iz trgovačkog registra, a društvo nastalo spajanjem upisuje se kao novo trgovačko društvo. Prava i obveze spojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima novo društvo nastalo spajanjem.

Porezni obveznik koji je prestao s radom zbog postupka spajanja predaje poreznu prijavu **od 1.1.2008. do dana upisa spajanja u trgovački registar** i rješenja trgovačkog suda o upisu spajanja.

Novo trgovačko društvo nastalo spajanjem predaje poreznu prijavu **od dana upisa spajanja u trgovački registar do 31.12.2008.**

5.5. Pripajanje trgovačkih društava

Pripajanje je postupak u kojem se jedno ili više trgovačkih društava pripaja drugom trgovačkom društvu bez postupka likvidacije, prijenosom cijele imovine jednoga ili više društava (pripojenih društava) drugome društvu (društvu preuzimatelju). Prava i obveze pripojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima društvo preuzimatelj.

Porezni obveznik **koji je prestao s radom zbog pripajanja**, predaje poreznu prijavu **za razdoblje od 1.1.2008. do dana upisa**

pripajanja u trgovački registar i rješenja trgovačkog suda o upisu pripajanja.

Porezni obveznik (*društvo preuzimatelj*) kojemu se pripaja jedno ili više trgovačkih društva *NEMA obvezu sastavljanja porezne prijave sa datumom koji prethodi upisu pripajanja u trgovački registar*, iz razloga što preuzimatelj kod pripajanja ne prekida poslovno i porezno razdoblje, nego nastavlja djelatnost s imovinom društva koja su mu se pripojila. Društvo preuzimatelj, po bilanci pripajanja, u financijskom računovodstvu preuzima bilančne stavke (što u poreznoj evidenciji znači preuzimanje salda a ne prometa).

Društva koja se pripajaju brišu se iz registra poreznih obveznika, a društvo preuzimatelj ostaje i dalje pod istim poreznim brojem.

5.6. Podjela trgovačkog društva

Kod podjele društva razlikujemo razdvajanje i odvajanje, pri čemu se u Uputi navodi sljedeće:

«Pri razdvajanju društvo nestaje, bez postupka likvidacije, prijenosom cjelokupne imovine i obveza na dva ili više novoosnovanih ili postojećih društava u skladu s propisima koji uređuju to područje. U slučaju razdvajanja, porezno razdoblje je razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana razdvajanja.

Ako pri postupku razdvajanja postoje društva preuzimatelji, za njih se porezno razdoblje ne mijenja. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodila statusna promjena, dostavljaju nadležnoj ispostavi Poreznoj upravi opis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu promjene, te bilance dijela društva koji se pripojio.

U slučaju razdvajanja s osnivanjem, porezno razdoblje za novo društvo je razdoblje koje se nastavlja od dana odvajanja s osnivanjem.

Pri odvajanju, društvo prenosi jednu ili više djelatnosti na jedno ili više društava koja se osnivaju ili na jedno ili više postojećih društava, u skladu s propisima koji uređuju to područje. Prijenosom djelatnosti se smatra prijenos cjelokupne imovine i obveza koje se pripisuju dijelu društva koje organizacijski čini zasebno poslovanje.

U slučajevima odvajanja društvo koje ostaje i društvo kojemu se prenosi dio djelatnosti toga društva, nastavljaju obavljati djelatnost kao postojeća društva, s jednim dijelom djelatnosti manje, odnosno jednim dijelom djelatnosti više. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodilo odvajanje, dostavljaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave opis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu podjele, te bilance dijela djelatnosti koji se odvojio.

Prava i obveze podijeljenih poreznih obveznika iz porezno - pravnog odnosa preuzima pravni sljednik.»

6. Prelazak fizičkih osoba s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit

Fizičke osobe (obrnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli (na vlastiti zahtjev ili po „sili zakona“) od 1.1.2008. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2008. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su kod izrade prijave poreza na dobit za 2008. god. računovodstvenu dobit **uvećati i umanjiti za iznose pojedinih pozicija iz početne bilance**. Porezna osnovica **uvećava** se u Obrascu PD na rednom broju 19. (Iznos povećanja porezne

osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na sljedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predujmovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Porezna osnovica **umanjuje** se u Obrascu PD na rednom broju 32. (Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na sljedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Porezni obveznik obvezno **dostavlja** u prilogu porezne prijave i **početnu bilancu** na dan 1.1. 2008. god.

RiPup na DVD-u:

Cjelokupna izdanja od 2003. do 2008. godine sa svim separatima u PDF formatu

Narudžbe:

01 4921 737 / pretplata@ripup.hr

Cijena: 200kn
(PDV uračunat)

Primjerice, početna bilanca na dan 1.1.2008. mogla bi izgledati ovako:

(u kunama i lipama)

R. BR.	OPIS POZICIJA	KONTO (početno stanje)	BRUTO	ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	NETO
AKTIVA					
I. Dugotrajna imovina:					
1.	Dugotrajna materijalna imovina	020,021, 022; minus 029	731.600,00	209.922,00	521.678,00
II. Kratkotrajna imovina:					
2.	Potraživanja od kupaca	120	70.000,00	-	70.000,00
3.	Potraživanje za PDV sadržan u obvezama prema dobavljačima	160	10.819,80	-	10.819,80
4.	Dani predujmovi (materijal)	360	120.000,00	-	120.000,00
5.	Zalihe:				
	a) materijala	310	40.000,00	-	40.000,00
	b) trgovačke robe	663 minus 664, 669	62.000,00	16.262,41	45.737,59
6.	Novac na žiro računu	100	26.000,00	-	26.000,00
7.	Aktivna vremenska razgraničenja (unaprijed plaćeni troškovi)	190	8.000,00	-	8.000,00
UKUPNO AKTIVA:			1.068.419,80	226.184,41	842.235,39
PASIVA					
I. Kratkoročne obveze:					
8.	Obveze za primljene predujmove	230			80.000,00
9.	Obveze za plaće	270			25.450,00
10.	Obveze za PDV koji je sadržan u potraživanjima od kupaca	260			12.623,10
11.	Obveza za PDV	2609			10.000,00
12.	Obveze prema dobavljačima	220			60.000,00
13.	Pasivna vremenska razgraničenja (unaprijed naplaćeni prihodi)	291			4.000,00
II. Dugoročne obveze:					
14.	Obveze za dugoročne kredite	962			190.000,00
III. Kapital:					
15.	Vlastiti kapital*	916			460.162,29
UKUPNO PASIVA:					842.235,39

* Napomena - vlastiti kapital je razlika između vrijednosti ukupne imovine i ukupnih obveza, što iznosi 460.162,29 kuna (842.235,39 – 190.000,00 – 192.073,10 kratkoročne obveze).

Više o prijelazu «dohodaša» u «dobitaše» pisali smo u RiPup-u br. 11/2008 u članku «Prijelaz obveznika poreza na dohodak na oporezivanje porezom na dobit».

7. Popunjavanje Obrascu PD

Na prvoj strani u Obrazac PD upisuju se: podaci o poreznom obvezniku, ili naziv ime i prezime, matični broj (MB) ili matični broj građana (MBG), adresa, broj računa, djelatnost, broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj), ime osoba odgovornih za sastavljanje prijave – poreznog obveznika/opunomoćenika/ovlaštenog poreznog savjetnika, porezno razdoblje, nadležna ispostava Porezne uprave, nadnevak i potpis osobe koja je prijavu primila.

I. Dobit / gubitak iz Računa dobiti i gubitka

Redni broj 1: UKUPNI PRIHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se ukupni prihodi (poslovni, finansijski, izvanredni-ostali) iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz prihode:

- prihod je povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, kada ti priljevi imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu,

- prihodi se priznaju u razdoblju u kojem je obavljena isporuka dobra ili usluge (načelo fakturirane realizacije), bez obzira kada će se naplatiti. Tako primjerice, roba koja je isporučena tijekom 2008. godine čini prihod te godine, bez obzira kada će stvarno biti naplaćena,
- primljeni predujmovi NE smatraju se prihodom već obvezom,
- ispostavljeni računi za usluge koji se odnose i na buduća porezna razdoblja potrebno je razgraničiti na prihod koji se odnosi na 2008. godinu i na buduća porezna razdoblja.

Primjer:

- 1) *Ispostavljen je račun za najam poslovnog prostora za 3 mjeseca i to za razdoblje XI.2008. - I.2009. na ukupan iznos 3.660,00 kn (od toga PDV 660,00 kn). Najam za studeni i prosinac 2008. iznosi (bez PDV-a) 2.000,00 kn, a za siječanj 2009. iznosi (bez PDV-a) 1.000,00 kn.*
- 2) *Najam poslovnog prostora u iznosu 3.660,00 kn naplaćen je u 2008. god.*

www.ripup.hr

120 Potraživanje od kupaca		760 prihod od najma poslovnog prostora	
(1) 3.660,00	3.660,00 (2)		2.000,00 (1)
260 Obveza za PDV		291 Obračunati prihodi budućeg razdoblja	
	660,00 (1)		1.000,00 (1)
100 Žiro račun			
(2) 3.660,00			

Redni broj 2: UKUPNI RASHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se **ukupni rashodi** (poslovni, finansijski, izvanredni-ostali) iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz rashode:

- rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala, osim onog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu,
- dani predujmovi NE smatraju se rashodom već imovinom,
- kod evidentiranja usluga bitno je razgraničiti na koja se razdoblja odnose, ako su nam fakturirane usluge koja se odnosi se na dva ili više poreznih razdoblja.

Primjer:

- 1) Dobiven je račun od osiguravajućeg društva za kasko osiguranje vozila (koje je u vlasništvu društva) na iznos 8.000,00 kn. Vozilo je kasko osigurano za razdoblje od 1.7.2008. do 30.6.2009., te se kao rashod 2008. godine evidentira 4.000,00 kn (osiguranje prvih 6 mjeseci).
- 2) Plaćen je račun osiguravajućem društvu u 2008. godini u iznosu 8.000,00 kn.

220 Obveze prema dobavljačima		1903 unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	
(2) 8.000,00	8.000,00 (1)	(1) 4.000,00	
416 Troškovi osiguranja		1000 žiro račun	
(1) 4.000,00		S ^o x	8.000,00 (2)

Redni broj 3: DOBIT

Na ovom rednom broju iskazuje se dobit iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 1. i rednog broja 2., uz uvjet da je redni broj 1. veći od rednog broja 2.

Redni broj 4: GUBITAK

Na ovom rednom broju iskazuje se gubitak iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 2. i rednog broja 1., uz uvjet da je redni broj 2. veći od rednog broja 1.

II. Povećanje dobiti / smanjenje gubitka

Redni broj 5: Amortizacija iznad propisanog iznosa (čl. 12. st. 13. Zakona)

Sukladno čl. 12. st. 13. Zakona o porezu na dobit, amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako je trošak nabave iznad 400.000,00 kuna po jednom sredstvu, **porezna osnovica povećava se za iznos porezno nepriznate amortizacije (s pripadajućim PDV-om)** u poreznom razdoblju u kojemu se sredstvo amortizira. Porezna osnovica povećava se za trošak amortizacije

samo za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz koja su nabavljena poslije 1.1.2005. Iznimno, ako trošak nabave premašuje 400.000,00 kuna, amortizacija iznad navedene svote porezno se priznaje samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.

Primjer:

Trgovačko društvo je 15.11.2008. nabavilo osobni automobil čiji trošak nabave iznosi 470.000,00 kn. Automobil je stavljen u upotrebu 20.11., a od 1.12.2008. obračunava se amortizacija po stopi od 20%. U nastavku dajemo prikaz izračuna amortizacije na nabavnu vrijednost iznad 400.000,00, koja se upisuje na redni broj 5. Obrasca PD.

Porezno nepriznata amortizacija za vrijednost iznad 400.000,00 kn:	
■ Nabavna vrijednost iznad 400.000,00 kn	70.000,00 kn
■ Godišnja stopa amortizacije	20 %
■ Amortizacija za prosinac (70.000 x 20% / 12)	1.166,66 kn
■ PDV na amortizaciju (1.166,66 x 22%)	256,66 kn
■ 100% nepriznata amortizacija sa PDV-om	1.423,32 kn

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 5. upisao bi se iznos 1.423,32 kn.

Napomena: trošak amortizacije za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika čija nabavna vrijednost premašuje 400.000,00 kn, a koja su nabavljena do kraja 2004. godine te nisu u cijelosti amortizirana i dalje se porezno priznaju na osnovicu koju čini nabavna vrijednost neovisno o njezinoj visini i to u visini 70%, dok se za 30% porezno nepriznatih troškova amortizacije (uvećano za PDV) povećava porezna osnovica na rednom broju 7. Obrasca PD.

Više o obračunu amortizacije za osobne automobile čija je nabavna vrijednost veća od 400.000,00 možete vidjeti u RiPup-u br. 12/2007 str. 27. i 28.

Redni broj 6: 70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. 3. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 70% troškova reprezentacije. Pod reprezentacijom podrazumijevaju se sljedeći troškovi koji su omogućeni poslovnim partnerima: ugošćenja, darovi sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškovi odmora, športa, rekreacije i razonode, zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor. Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

Primjer A:

- 1) Račun ugostiteljskog objekta za konzumaciju jela i pića (ugošćavanje poslovnog partnera) iznosi 1.220,00 kn (od toga PDV 220,00 kn).
- 2) Obračunata je obveza PDV-a za vlastitu potrošnju kod reprezentacije u iznosu 154,00 kn (1.000,00 x 70% = 700,00 kn x 22% = 154,00).

220 Obveze prema dobavljačima		1602 potraživanje za PDV – vlastita potrošnja	
	1.220,00 (1)	(1) 220,00	
443 Troškovi reprezentacije		2602 obveza za PDV – vlastita potrošnja	
(1) 1.000,00			154,00 (2)

445 PDV - vlastita potrošnja

(2) 154,00

Za navedeni primjer A na redni broj 6. Obrasca PD upisuje se 70% troškova reprezentacije koji se izračunavaju na sljedeći način:

konto 443 – trošak reprezentacije $1.000,00 \text{ kn} \times 70\% = 700,00 \text{ kn}$	
konto 445 PDV kod reprezentacije (upisuje se cjelokupni iznos s obzirom da je taj PDV već umanjen za 70%)	= 154,00 kn
Ukupno uvećanje porezne osnovice po osnovi 70% troškova reprezentacije na rednom broj 6. Obrasca PD	= 854,00 kn

Primjer B:

Ako je ulazni računi za reprezentaciju gotovinski (nema sve propisane elemente za odbitak pretporeza) ili je primljen od dobavljača koji nije obveznik PDV-a, tada se ukupni iznos računa evidentira na troškove reprezentacije, što prikazujemo na sljedećem primjeru.

1) Iz glavne blagajne podmiren je gotovinski račun za konzumaciju pića (ugošćavanje poslovnog partnera) u iznosu 100,00 kn.

102 Glavna blagajna	443 Troškovi reprezentacije
S ^o x	
100,00 (1)	(1) 100,00

Za navedeni primjer u Obrazac PD na rednom broju 6. upisuje se sljedeći iznos:

konto 443 – trošak reprezentacije $100,00 \text{ kn} \times 70\% = 70,00 \text{ kn}$	
Uvećanje porezne osnovice po osnovi 70% troškova reprezentacije u Obrascu PD na rednom broju 6.	= 70,00 kn

Dakle, kada bi porezni obveznik tijekom godine ima samo ova dva računa za reprezentaciju koja su navedena u primjeru A i B, onda bi se na rednom broju 6. iskazala reprezentacija u iznosu 924,00 kn (854,00 + 70,00).

Primjer C:

U praksi je često prisutan način evidentiranja ulaznih računa za reprezentaciju na način da se priznaje pretporez u visini 30% PDV-a iskazanog na ulaznom računu, a ostatak se evidentira na trošak reprezentacije.

Primjerice, račun za reprezentaciju koji iznosi 1.220,00 kn (osnovica 1.000,00 kn + PDV 220,00 kn) evidentira se na sljedeći način: kao pretporez priznaje se 30% PDV-a iskazanog na računu što iznosi 66,00 kn (220,00 x 30%), a ostatak prikazuje se kao trošak reprezentacije (konto 443) što iznosi 1.154,00 kn (1.220,00 – 66,00).

Za navedeni primjer u Obrazac PD na rednom broju 6. upisuje se sljedeći iznos:

Da bi se izračunalo 70% troškova reprezentacije, potrebno je razdvojiti trošak reprezentacije (konto 443) od 1.154,00 kn na dio koji se odnosi na osnovicu (što je u našem primjeru 1.000,00) i dio koji se odnosi na PDV (što je u našem primjeru 154,00 kn) trošak reprezentacije (osnovica) $1.000,00 \text{ kn} \times 70\% = 700,00 \text{ kn}$ PDV kod reprezentacije (upisuje se cjelokupni iznos s obzirom da je taj PDV već umanjen za 70%)	= 154,00 kn
Ukupno uvećanje porezne osnovice po osnovi 70% troškova reprezentacije na rednom broju 6. Obrasca PD	= 854,00 kn

Iako je iznos troška reprezentacije i u konačnici «priznatog» PDV-a isti kao i u primjeru A, ovakav način obračuna PDV-a trebalo bi izbjegavati, s obzirom na stajalište Ministarstva financija Klasa: 410-19/02-01/8, Ur. broj: 513-07/02-2, od 14. ožujka 2002., u kojem se navodi: «Kod izdataka za reprezentaciju, oporezivanju porezom na dodanu vrijednost podliježe 70% od ukupnih troškova reprezentacije i 30% od ukupnih troškova izdataka za korištenje vozila u privatne svrhe. Cjelokupno iskazan pretporez po ulaznim računima porezni obveznik odbija od ukupno iskazanih troškova u obračunskom razdoblju, pa tek nakon odbitka pretporeza od ukupnih iskazanih troškova izdvaja se određeni postotak bez prava na odbitak pretporeza-vlastita potrošnja koja podliježe oporezivanju.

Stoga u svim slučajevima vlastite potrošnje iz članka 2. stavka 1. točke 2a. 2b. i 2c. Zakona, porezni obveznici su dužni obračunati porez na dodanu vrijednost nakon odbitka pretporeza po računima u kojima je zaračunan porez a odnose se na vlastitu potrošnju. Radi osiguravanja podataka o računima koji se odnose na vlastitu potrošnju, odredbama članka 129. stavak 6. Pravilnika propisano je da porezni obveznici moraju voditi posebno Knjigu primljenih računa (U-RA) i Knjigu izlaznih računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga koje se u smislu navedenog članka Zakona smatraju vlastitom potrošnjom.»

Iznimno prema čl. 7. st. 6. Zakona o porezu na dobit, NE smatraju se reprezentacijom proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju«, te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, upaljači, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, ne smatraju se reprezentacijom do 80,00 kuna pojedinačne vrijednosti. Kod davanja proizvoda, robe i reklamnih predmeta za promidžbene svrhe obračunava se PDV. Navedeni troškovi zajedno s obračunatim PDV-om smatraju se troškovima promidžbe (reklame) i u potpunosti su porezno priznati te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrasca PD.

Više o rashodima reprezentacije i promidžbe može vidjeti u RiPup-u br. 11/2007 str. 23. do 30.

Redni broj 7: 30% troškova za osobni prijevoz
(čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 30% troškova (s PDV-om) nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća. Ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz utvrđuje plaća, bez obzira da li se utvrđuje u iznosu 1% nabavne vrijednosti, 20% od mjesečne rate za operativni lea-

Pretplatnicima

www.propisi.hr

40% jeftiniji

sing ili prema stvarnom opsegu korištenja, porezna osnovica se NE uvećava za 30% troškova, već su svi troškovi sredstva za osobni prijevoz u potpunosti porezno priznati rashodi.

Kod uvećanja dobiti za 30% troškova za osobni prijevoz polazi se od sljedećih troškova s pripadajućim PDV-om:

- 1) kod sredstava u **vlasništvu poreznog obveznika** (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), osim troškova osiguranja, kamata, poreza na cestovna motorna vozila i porez na plovila koji su u potpunosti porezno priznati rashodi,
- 2) kod sredstava u **financijskom leasingu** (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), osim troškova osiguranja i kamata koji su u potpunosti porezno priznati rashodi,
- 3) kod korištenja **rent-a-car** usluga od isplaćene naknade uvećane za troškove goriva,
- 4) kod vozila u **najmu** od troška naknade po ugovoru, troška goriva, održavanja i svih drugih troškova koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma.

Kod evidentiranja troškova sredstava za osobni prijevoz, isto se postupa kao i kod troškova reprezentacije, s tim da se kod sredstava za osobni prijevoz troškovi evidentiraju na više konta, a PDV za vlastitu potrošnju utvrđuje se u visini 30% osnovice.

Primjer:

- 1) Račun od servisera za popravak vozila iznosi 1.220,00 kn za (od toga PDV 220,00 kn). Obračunat je PDV na vlastitu potrošnju u iznosu 66,00 kn ($1.000,00 \times 30\% = 300,00 \times 22\%$).
- 2) Obračunata je amortizacija vozila u iznosu 2.000,00 kn, te je obračunat PDV na vlastitu potrošnju u iznosu 132,00 kn ($2.000,00 \times 30\% = 600,00 \text{ kn} \times 22\% = 132,00$).
- 3) Plaćen je benzin za vozilo iz glavne blagajne u iznosu 200,00 kn za što je dobiven gotovinski račun po kojem se ne može priznati pretporez.
- 4) Dobiven je račun od osiguravajućeg društva za osiguranje vozila od 1.1 dp 31.12.2008. u iznosu 1.500,00 kn.

220 Obveze prema dobavljačima		1602 potraživanje za PDV – vlastita potrošnja	
	1.220,00 (1)	(1) 220,00	
	1.500,00 (4)		
412 Troškovi servis		2602 obveza za PDV – vlastita potrošnja	
(1) 1.000,00			66,00 (1a)
			132,00 (2a)
445 PDV – vlastita potrošnja za vozila		029 Akumulirana amortizacija vozila	
(1a) 66,00			2.000,00 (2)
(2a) 132,00			
432 Amortizacija vozila		102 Glavna blagajna	
(2) 2.000,00		S ^o x	200,00 (3)
401 Trošak benzina		416 Troškovi osiguranja vozila	
(3) 200,00		(4) 1.500,00	

OBRAČUN 30% TROŠKOVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ	
KONTO 412 – TROŠKOVI SERVISA	= 1.000,00
KONTO 432 – AMORTIZACIJA VOZILA	= 2.000,00
KONTO 401 – TROŠAK BENZINA	= 200,00
UKUPNO TROŠKOVI VOZILA	= 3.200,00
I) 30% TROŠKOVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ (3.200,00 x 30%)	= 960,00
II) KONTO 445 – PDV VLASTITA POTROŠNJA ZA VOZILA (66,00 + 132,00)	= 198,00
III) Ukupno (I + II) uvećanje porezne osnovice po osnovi 30% troškova za osobni prijevoz na rednom broju 7.	= 1.158,00

U našem primjeru, na redni broj 7. Obrasca PD upisao bi se iznos od 1.158,00 kn.

Ako se evidentiranje ulaznih računa koji se odnose na sredstva za osobni prijevoz vrši na način da se priznaje pretporez u visini 70% PDV-a iskazanog na ulaznom računu, a ostatak se evidentira na trošak u svezi s prijevoznim sredstvom, vrijedi postupak pojašnjen u okviru rednog broja 6. – Primjer C.

Poreznu osnovicu NE treba uvećavati, na ovom rednom broju Obrasca PD-a, za troškove motornih vozila i drugih sredstava za osobni prijevoz u slučajevima sljedećih djelatnosti: taxi službe, auto škole, djelatnosti iznajmljivanja sredstava prijevoza, pomoć na cesti, djelatnosti izvođenja i/ili održavanja plinskih, vodovodnih i drugih instalacija, hitnih intervencija i druge slične djelatnosti. Ti su troškovi u potpunosti porezno priznati.

Redni broj 8: Izuzimanja (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos utvrđen na način propisan čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona o porezu na dobit i čl. 26. Pravilnika o porezu na dobit. Porezna osnovica povećava se za izuzimanja ako se nastali troškovi ne oporezuju porezom na dohodak.

Pod izuzimanjem razumijeva se izuzimanje dobara i usluga članova društva iz društva za potrebe članova društva i s njima povezne osobe, ili za druge svrhe koje nisu u svezi s obavljanjem djelatnosti poreznog obveznika. Izuzimanja koja nisu u novcu procjenjuju se prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti. Pod povezanim osobama s dioničarom ili članom društva razumijevaju se rodbinski ili blisko povezane osobe.

U Uputi se navodi da: «na ovom rednom broju ne upisuje se podatak ako je, na temelju propisa o oporezivanju dohotka, u poslovnim knjigama iskazano potraživanje za isplaćeni predujam dividende odnosno udjela u dobiti za iznos isplate odnosno vrijednosti neiskazanog prihoda s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost. Ako član društva ima u poreznom razdoblju evidentirano potraživanje za dividendu, bilo za izuzimanje bilo isplaćeni predujam udjela u dobiti, a u računu dobiti i gubitka (po zaključnom računu) ne iskaže ostvarenu dobit koju može rasporediti za isplatu, isplaćeni predujam treba obračunati kao pozajmicu s pripadajućim kamatama od dana isplate.»

Redni broj 9: Skrивene isplate dobiti i oporezivi manjkovi (čl. 7. st. 1. t. 5.6. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos utvrđen na način propisan čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona o porezu na dobit i čl. 26. Pravilnika o porezu na dobit. Porezna osnovica povećava se za izuzimanja ako se nastali troškovi ne oporezuju porezom na dohodak.

Pod skrivenom isplatom dobiti razumijeva se smanjenje ili sprječeno povećanje imovine poreznog obveznika koje se temelji na odnosima između članova društva i društva i nije predviđeno i uređeno odredbama unutarnjih odluka društva o raspodjeli dobiti, niti je provedeno odlukama o raspodjeli dobiti mjerodavnih tijela društva. Mjerilo za utvrđivanje postoji li skrivena isplata jesu usporedive tržišne vrijednosti.

Skrivenim isplatama dobiti smatraju se posebice:

- davanje određenih koristi dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama uz naknadu nižu od tržišne, uključujući i povoljniju kamatu,
- plaćanje veće naknade dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama za dobra ili usluge od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je dioničar ili član društva ili s njima povezana osoba dala društvu,
- davanje dobara ili usluga dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama u vrijednosti većoj od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je dioničar ili član društva ili s njima povezana osoba dala društvu,
- omogućavanje dioničaru ili članu društva ili s njima povezanim osobama drugih koristi za koje nema pravne osnove.

Pod povezanim osobama s dioničarom ili članom društva razumijevaju se rodbinski ili blisko povezane osobe.

Na ovom rednom broju iskazuju se i **inventurni manjkovi (zajedno s PDV-om) koji su porezno nepriznati**, tj. koji su iznad porezno dopuštenih iznosa. To su manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore (odnosno Hrvatske obrtničke komore) a za koje je donijeta odluka da se za nastale manjkove ne može teretiti neka osoba.

Redni broj 10: Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)

Sukladno čl. 27. Pravilnika o porezu na dobit, u troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja za koje se uvećava porezna osnovica ne spadaju porezi i druga davanja koja su predmetom prisilne naplate, nego troškovi nastali u svezi s prisilnom naplatom, kao što su troškovi čuvanja, pristojbe i slični troškovi postupka prisilne naplate.

Redni broj 11: Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)

U troškove kazni za koje se povećava porezna osnovica na ovom rednom broju spadaju sve kazne koje izriču mjerodavna upravna i sudska tijela.

Ako je kažnjena odgovorna osoba poduzetnika, tada ona sama snosi trošak kazne. Ako se novčana kazna odgovorne osobe plati sa računa poduzetnika, tada se taj iznos od odgovorne osobe potražuje. Potraživanje se može podmiriti na način da odgovorna osoba uplati dužni iznos, da se izvrši obustava od plaće ili da se na plaćeni iznos obračuna i plate propisana davanja (porez, prirez, doprinosi).

1) Za učinjeni porezni prekršaj kažnjeno je trgovačko društvo s 50.000,00 kn i odgovorna osoba s 2.000,00 kn. Sa žiro računa društva plaćene su obje kazne.

100 Žiro račun		4693 Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe	
S ^o X	52.000,00 (1)	(1) 50.000,00	
166 Potraživanje od zaposlenih			
(1) 2.000,00			

Kao što je iz primjera vidljivo, plaćena kazna za odgovornu osobu ne smatra se rashodom po osnovu kazni, već potraživanjem. Stoga, troškovi kazni koje se odnose na odgovornu osobu ne upisuju se na ovom rednom broju.

U našem primjeru, u Obrazac PD upisao bi se iznos od 50.000,00 kn.

Redni broj 12: Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)

Porezna osnovica povećava se na ovom rednom broju za iznos troškova zateznih kamata koje su proistekle iz odnosa s **povezanim osobama**. Povezanim osobama smatraju se osobe navedene u čl. 41. st. 2. Općeg poreznog zakona, a to su pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao: društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, ovisno i vladajuće društvo, društva koncerna, društva s uzajamnim udjelima i društva povezana poduzetničkim ugovorima, u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima ili ako se između njih prenosi ili postoji mogućnost prijenosa gubitaka ili dobiti.

Prema Uputi, ako su zatezne kamate zaračunate po osnovi duga, na koje se plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu umanjenu za plaćeni porez po odbitku.

Zatezne kamate između **nepovezanih osoba porezno su priznati rashod** i ne upisuju se na ovaj redni broj.

Redni broj 13: Povlastice i drugi oblici imovinske koristi (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)

Na ovom rednom broju, prema Uputi, u pravilu neće biti podatka, koji bi iskazali sami porezni obveznici, osim po inspekcijском nadzoru. Stavke koje potpadaju pod ovaj redni broj mogu potpasti pod oporezivanje porezom na dohodak.

Redni broj 14: Rashodi darovanja iznad dopuštenih iznosa (čl. 7. st. 1. t. 11. Zakona)

Darovanje (donaciju) karakterizira davanje dara, u novcu ili naravi (u dobru ili usluzi), primatelju i to bez ikakve naknade i protuusluge.

Darovanja u novcu ili naravi, sukladno čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, porezno su priznati rashod ako su učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udruagama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, i to do najviše 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Pod drugim osobama, sukladno čl. 30. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit, koje djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima i koje se mogu darovati za propisane namjene i u propisanim iznosima, smatraju se i tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave. Darovanja inozemnim primateljima nisu porezno priznata.

U porezno priznato darovanje (do 2% prihoda prethodne godine), sukladno čl. 7. st. 8. Zakona o porezu na dobit, spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala i dr.) koji nisu pokriveni osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem, odnosno plaćanje troškova koje snose same fizičke osobe, pod uvjetom da je plaćeno na žiro račun fizičke osobe (primatelja dara) ili zdravstvene ustanove. Ako se daruje u dobrima (lijek, ortopedsko ili drugo medicinsko pomagalo) darovatelj treba imati vjerodostojnu ispravu o predaji dara. Takvo darovanje, sukladno čl. 9. st. 2. t. 2.7. Zakona o porezu na dohodak, nije dohodak primatelja dara. Međutim, ako poslodavac daruje svoje radnike za njihove zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala i dr.), sukladno čl. 9. st. 4. Zakona o porezu na dohodak, takvo se darovanje smatra se plaćom (dohotkom od nesamostalnog rada) radnika, na što je potrebno obračunati propisane obvezne doprinose, porez na dohodak i prirez. Naravno, troškovi takve plaće bit će porezno priznati rashodi.

Darovanja koja nisu učinjena u skladu s propisanim svrhama ili su iznad 2% prihoda prethodne godine, nisu porezno priznata i unose se na redni broj 14. Obrasca PD.

Dakle, ako darovanje je učinjeno u svrhe propisane čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, ali je veće od 2% prihoda prethodne godine, potrebno je na ovaj redni broj upisati samo iznos darovanja koji premašuje 2% prihoda. Iznimno, svota darovanja može biti i veća od 2% prihoda prethodne godine ako je dana prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija. Odlukama nadležnih ministarstava o provedbi financiranja posebnih programa i akcija smatraju se, prema čl. 30. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, pojedini projekti ministarstava kao i suglasnost ministarstva pojedinim projektima koje poduzimaju zakonom predviđeni primatelji darovanja.

Pod prihodima ostvarenim u prethodnoj godini podrazumijevaju se **ukupni prihodi** iskazani u računu dobiti i gubitka za prethodnu godinu. Ako porezni obveznik nema podatak o prihodu prethodne godine jer mu je 2008. prva godina poslovanja, cjelokupni iznos darovanja upisuje se u ovaj redni broj kao povećanje porezne osnovice.

Primjer:

Društvo «X» je u 2007. ostvarilo, prema Računu dobiti i gubitka, sljedeće prihode:

	
Prihodi iz osnovne djelatnosti	1.000.000 kn
Prihodi – financijski	800.000 kn
Izvanredni prihodi	200.000 kn
UKUPNI PRIHODI	2.000.000 kn
Najviše porezno priznati rashod po osnovu darovanja u 2007.:	
$2.000.000 \times 2\% = 40.000,00$	

Pretpostavimo da je tijekom 2008. godine društvo «X» darovalo zdravstvenu ustanovu za kupnju medicinskog uređaja u iznosu 50.000,00 kn. U tom slučaju porezno je priznat trošak darovanje 40.000,00 kn, a preostali iznos darovanja od 10.000,00 kn nije porezno priznat (tj. za taj iznos uvećava se porezna osnovica na rednom broju 14. Obrasca PD).

Ako su troškovi darovanja veći od 2% prihoda iz prethodne godine preporuča se, zbog lakšeg poreznog praćenja, knjigovodstveno razdvojiti na posebna konta porezno priznati i porezno nepriznati trošak darovanja. Nepriznati trošak darovanja, kao što smo već prethodno

naveli, upisuje se redni broj 14. Obrasca PD. U nastavku dajemo nekoliko primjera knjiženja darovanja.

Primjer – darovanje u novcu:

Trgovačko društvo je doznakom na žiro račun darovalo muzeju, za postav nove izložbe slika, 5.000,00 kn. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

OPIS	KONTO	DUGUJE	POTRAŽUJE
1) Darovanje muzeja u novcu			
Žiro račun	1000		5.000,00
Troškovi darovanja (donacije)	4600	5.000,00	

Primjer - darovanje u robi:

Trgovačko društvo darovalo je bolnicu u robi (bijeke kute) nabavne vrijednost 4.000,00 kuna. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

OPIS	KONTO	DUGUJE	POTRAŽUJE
1) Darovanje bolnici u robi			
Troškovi darovanja (donacije)	4600	4.880,00	
Prihodi od uporabe robe za ostale vlastite potrebe	7539		4.000,00
Obveza za PDV	2600		880,00
2) Razduženje zaliha za darovanu robu			
Nabavna vrijednost darovane robe	710	4.000,00	
Roba u skladištu	660		4.000,00

Primjer - darovanje u proizvodima:

Trgovačko društvo darovalo je u vlastitim proizvodima (u hrani) humanitarnu organizaciju. Cijena proizvodnje darovane hrane iznosi 30.000,00 kn. Prihodi prethodne godine iznosili su 1.000.000,00 kn, te je trošak darovanja u iznosu 20.000,00 kn (2% od prihoda) porezno priznat.

Knjiženje:

OPIS	KONTO	DUGUJE	POTRAŽUJE
1) Darovanje humanitarne organizacije u vlastitim proizvodima			
Troškovi darovanja (donacije) – do 2% ukupnih prihoda	4600	20.000,00	
Troškovi darovanja (donacije) – iznad 2% ukupnih prihoda	4610	16.600,00	
Prihodi od uporabe proizvoda za ostale vlastite potrebe	7435		30.000,00
Obveza za PDV	2600		6.600,00
2) Razduženje zaliha za darovane vlastite proizvode			
Troškovi darovanih proizvoda	700	30.000,00	
Gotovi proizvodi u skladištu	630		30.000,00

Za navedeni primjer, na redni broj 14. Obrasca PD upisao bi se iznos od 16.600,00 kn.

Za darovanje potrebno je osigurati sljedeću dokumentaciju:

- za darovanje u novcu: izvod sa žiro računa ili blagajnička isplata, nica,
- za darovanje u naravi: otpremnica, dostavnica ili neka druga pisana isprava o obavljenoj primopredaji dara.

Kako bi darovanje, kao poslovni događaj, bilo što vjerodostojnije dokumentirano uputno je da darovatelj pribavi neke od sljedećih do-

kumenata: pismeni zahtjev (molba) za donaciju, odluku o darovanju (donaciji) ili ugovor o darovanju (donaciji).

Bitno je istaknuti da se **spozorstvo NE smatra darovanjem. Naime, spozorstvo je davanje u novcu ili naravi (dobra ili usluge) pravnoj ili fizičkoj osobi uz određenu promidžbenu (reklamnu) protuuslugu.** Troškovi spozorstva knjiže se (kod spozora) kao trošak promidžbe i u potpunosti su porezno priznati.

Redni broj 15: Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)

Sukladno čl. 8. Zakona o porezu na dobit i čl. 32. Pravilnika o porezu na dobit, na ovom rednom broju iskazuju se kamate na zajmove koji su primljeni od dioničara odnosno člana društva koji **drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava u poreznom obvezniku, ako bilo kada u poreznom razdoblju ti zajmovi premaše četverostruku svotu udjela toga dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu**, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova u poreznom razdoblju. Zajmovima dioničara, odnosno člana društva smatraju se i zajmovi trećih osoba za koje jamči dioničar odnosno član društva.

Kamate na zajmove koje su primljeni od dioničara odnosno člana društva NE iskazuju se na ovome rednom broju ako:

- se na kamate plaća porez na dohodak od kapitala,
- kamate zaračunava tuzemni obveznik poreza na dobit,
- kamate zaračunava banka ili druga financijska organizacija.

Dakle, na ovome rednom broju u pravilu će se iskazat kamate na zajmove koje daju dioničari odnosno članovi društva koje su nerezidenti – inozemni poduzetnici (koji nisu fizičke osobe).

Za izračun udjela člana društva u kapitalu, uzima se stanje kapitala (upisanog i umanjelog za neuplaćeni dio, neupisanog, pričuva i zadržane dobiti), na zadnji dan u mjesecu u kojemu se zajam počeo

koristiti. Udio udjela člana društva i stanje kapitala utvrđuje se svaki zadnji dan u mjesecu za razdoblje korištenje zajma.

U Uputi od ove godine navodi se da prema mišljenju Središnjeg ureda Porezne uprave Klasa: 410-01/06-01/388, Ur.broj: 513-07-21-01/03-2 od 19. travnja 2006. godine, porezno se ne priznaju kamate na svotu koja premašuje četverostruku svotu udjela dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu, a koji drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkom pravu u društvu. **Dakle, porezno se ne priznaju kamate na zajam iznad propisanog limita**, te za iste treba povećati poreznu osnovicu.

Ako se odnos udjela člana društva u kapitalu promjeni tijekom korištenja zajma, za porezno priznavanje odnosno nepriznavanje obračunane kamate računa za razdoblje u kojemu je odnos udjela i kapitala promijenjen.

Primjer:

- Inozemni poduzetnik «X» ima 50% udjela u društvu «Y» d.o.o.
- Inozemni poduzetnik «X» odobrio je društvu «Y» d.o.o. zajam 1.12.2008. u iznosu 300.000,00 kn uz kamatu 4% godišnje. Obračunata kamata za mjesec prosinac 2008. iznosi 1.000,00 kn.

Stanje kapitala društva «Y» d.o.o. na zadnji dan u mjesecu je sljedeći:	
upisani kapital (umanjeno za neuplaćeni dio)	60.000,00
+ pričuve	20.000,00
+ zadržana dobit	15.000,00
Ukupno stanje kapitala	95.000,00
Četverostruka svota udjela koju ima inozemni poduzetnik «X» u društvu «Y» d.o.o. = 95.000,00 x 50% x 4 = 190.000,00	

$$\text{ZAJAM } 300.000,00 > \text{ČETVEROSTRUKI UDJEL U KAPITALU } 190.000,00$$

Da bi izračunali iznos porezno nepriznatih kamata, prvo moramo odrediti u kojem su postotku kamate porezno nepriznate i to na sljedeći način:

Četverostruki udjel u kapitalu (porezno priznate kamate)	190.000 kn	63,33%
+ Razlika između ukupnog zajma i četverostrukog udjela (porezno nepriznate kamate)	110.000 kn	36,67%
= Ukupno zajam	300.000 kn	100,00%

Kao što je vidljivo, kamate u našem primjeru nisu porezno priznate 36,67% od ukupno obračunatih kamata, što iznosi 366,70 kn (1.000,00 kn x 36,67%).

U našem primjeru, u redni broj 15. Obrasca PD upisuje se kamata u iznosu 366,70 kn.

Napomena: da je zajam korišten kroz više mjeseci tijekom godine (a ne samo u mjesecu prosincu), pod pretpostavkom da se tijekom godine nije mijenjalo ukupno stanje kapitala i postotak udjela kojeg ima inozemni poduzetnik «X» u kapitalu društvu «Y», ukupno porezno nepriznate kamate tijekom godine za korištenje zajma uključile bi se u redni broj 15. Obrasca PD.

Prema Uputi, ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**. Ovo pojašnjenje je dano u Uputi uz redni broj 16. Obrasca PD (Kamate između povezanih osoba prema čl. 14. Zakona) za koje smatramo da se može primijeniti i na ovome rednom broju.

**Objavite svoje
financijske
izvještaje
u RiPup-u**

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Redni broj 16: Kamate između povezanih osoba
(čl. 14. Zakona)

Na ovome rednom broju upisuje se iznos kamata koje nisu porezno priznate prema čl. 14. Zakona o porezu na dobit i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit. Prema Uputi, to su kamate na dane zajmove koje nastale u poslovnim odnosima **samo između sljedećih povezanih osoba**:

- tuzemnog ovisnog društva i inozemnog matičnog društva,
- tuzemnog matičnog društva i inozemnog ovisnog društva,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnog poduzetnika i društva osnivača.

Visinu «priznate» kamatne stope između prije navedenih povezanih osoba određuje i objavljuje ministar financija, prije početka poreznog razdoblja u kojem će se koristiti. Ako ministar financija prije početka poreznog razdoblja u kojem se primjenjuje kamata ne odredi i ne objavi visinu kamate (što je slučaj s 2008. godinom), u tom razdoblju primjenjuje se eskontna stopa koju objavljuje Hrvatska narodna banka. Sukladno Odluci o diskontnoj (eskontnoj) stopi Hrvatske narodne banke (Nar. nov., br. 132/07), **eskontna stopa** za 2008. godinu iznosa je **9% godišnje**.

Moguće su dvije situacije zbog kojih se popunjava ovaj redni broj, i to:

- 1) ako je porezni obveznik (tuzemno društvo) obračunao i evidentirao u prihode kamate na dane zajmove povezanoj inozemnoj osobi po stopi manjoj od 9% godišnje, obavezan je za **razliku između manje obračunate kamate i kamate od 9% godišnje** povećati poreznu osnovicu na način da se taj iznos upiše u redni broj 16. Obrasca PD,
- 2) ako je poreznom obvezniku (tuzemnom društvu) na primljeni zajam inozemna povezana osoba zaračunala kamate po stopi većoj od 9% godišnje, a što je porezni obveznik evidentirao kao rashod, **razlika između više obračunate kamate i kamate od 9% godišnje** upisuje se u redni broj 16. Obrasca PD kao povećanje porezne osnovice. Ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**.

Prema Uputi: «*navedene odredbe članka 37. Pravilnika ne primjenjuju se u odnosima povezanih društava rezidenata. Na rezidente se primjenjuju odredbe koje propisuju da se kod kamata na primljene zajmove kod povezanih osoba priznaju obračunate kamate najviše do visine kamatne stope koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba u trenutku odobrenja zajma (tržišne kamate).*» Također, u mišljenju Porene uprave od 10. travnja 2008. (Klasa: 410-01/08-01/262, Ur.broj: 513-07-21-01/08-2), vezano uz porezni status kamate između povezanih društava rezidenata, navodi se sljedeće: «*Ako dolazi do transfera dobiti zbog poreznih razloga, i na kamate na zajmove između povezanih društava rezidenta, primijenit će se odredbe o priznavanju kamata. Dakle, ako povezana društva, rezidenti, zaračunavaju kamate koje su više od tržišnih, pri čemu se putem kamate transferira porezna osnovica na društvo koje ima povlašteni porezni status, tada će se i na njih primijeniti odredbe navedenih zakonskih propisa.*»

U porezne obveznike, rezidente, s povoljnijim poreznim statusom, osobito, spada društvo koje ima gubitak, pa nema porezne osnovice i ne plaća porez na dobit, a zaračuna kamatu na zajam povezanom društvu znatno iznad uobičajene tržišne kamate, ili se povezanom društvu s gubitkom zaračunava niža kamata od uobičajene tržišne. Nadalje, u porezne obveznike s povoljnijim poreznim statusom spadaju i svi porezni obveznici koji koriste neku od poreznih povlastica, olakšica i oslobođenja (područja od posebne državne skrbi, brdsko

planinska područja, područje Grada Vukovara, slobodne zone te korisnici poticaja ulaganja prema posebnim propisima o poticanju ulaganja). Ako se u poslovnim odnosima s navedenim poreznim obveznicima obračunava previsoka dužnička odnosno preniska vjerovnička kamata, tada se i na rezidente primjenjuju propisi o visini kamate između povezanih osoba, ako se utvrdi da se radi o transferu dobiti u porezne svrhe.»

Redni broj 17: Rashodi od nerealiziranih gubitaka
(čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se iznos vrijednosnog usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako je iskazan u rashodima, jer nije porezno priznat. Porezno se priznaju samo realizirani gubici.

Nerealiziranim gubitkom smatra se usklađenje vrijednosti ispod troška stjecanja. Vrijednosno usklađenje troška stjecanja u slučaju stečaja smatra se realiziranim gubitkom koji se porezno priznaje, te se taj iznos ne upisuje na ovaj redni broj.

Gubici od prodaje vlastitih dionica i udjela porezno se ne priznaju.

Primjer:

- 1) Tijekom godine kupljeno je 100 dionica društva «XY» po cijeni 50,00 kn po dionici, što iznosi ukupno 5.000,00 kn.
- 2) Dobiven je račun za brokersku proviziju za kupnju dionica u iznosu 100,00 kn.
- 3) Plaćen je račun za brokersku proviziju u iznosu 100,00 kn.
- 4) Tržišna cijena (fer vrijednost) na 31.12. za dionice društva «XY» je 40 kn po dionici.

Trošak vrijednosnog usklađenja = (100 dionica x 50,00 kn + 100,00 kn brokerska provizija) – (100 dionica x 40,00 kn) = 5.100 – 4.000 = 1.100,00 kn.

041 Sudjelujući interesi (participacije)		100 Žiro račun	
(1) 5.000,00		S ^o X	5.000,00 (1)
(2) 100,00			100,00 (3)

220 Obveza prema dobavljačima		049 Vrijednosno usklađenje dugotrajne financijske imovine	
(3) 100,00	100,00 (2)		1.100,00 (4)

726 Vrijednosno usklađenje financijske imovine	
(4) 1.100,00	

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 17. upisuje se iznos od 1.100,00 kn.

Napomena: ako se dionice ili udjeli kupuju s namjerom da se prodaju u roku do godinu dana, tada se evidentiraju u okviru kratkotrajne financije imovine na kontu 115 (umjesto na kontu 041).

Redni broj 18: Amortizacija iznad propisanih stopa
(čl. 12. st. 5. i 6.)

Ako porezni obveznik amortizira dugotrajnu imovinu po stopama i metodama različitim od onih propisanih čl. 12. Zakona o porezu na dobit, a ukupno utvrđeni iznos amortizacije za porezno razdoblje je veći od iznosa koji bi se dobio primjenom ubrzanih stopa amortizacije (prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakona o porezu na dobit), razlika se upisuje u na ovaj redni broj.

Ubrzane stope amortizacije prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakon o porezu na dobit su sljedeće:

R. BR.	GRUPA DUGOTRAJNE IMOVINE	UBRZANI OTPIS	
		VIJEK TRAJANJA (GOD)	GODIŠNJA AMORTIZACIJSKA STOPA (%)
1.	Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	10	10%
2.	Osobni automobili, osnovno stado	2,5	40%
3.	Oprema, mehanizacija, vozila (osim osobnih automobila), nematerijalna imovina	2	50%
4.	Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni, oprema za računalne mreže	1	100%
5.	Ostala nespomenuta imovina	5	20%

Redni broj 19: Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2008. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2008. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu. Te fizičke osobe obvezne su uvećati poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na sljedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predujmovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom VI. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba uvećati porezna osnovica na rednom broju 19. Obrascu PD:

1.	Vrijednost zatečenih zaliha (40.000,00 + 45.737,59)	85.737,59
2.	Dani predujmovi za robu i usluge	120.000,00
3.	Potraživanja od kupaca za robu i usluge (70.000,00 – 12.623,10)	57.376,90
4.	Potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz Popisa dugotrajne imovine	0,00
5.	Aktivna vremenska razgraničenja	8.000,00
6.	Zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza	0,00
	Uvećanje dobiti	271.114,49

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 19. upisuje se iznos od 271.114,49 kn.

Redni broj 20: Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)

Rashodi po osnovi ispravka vrijednosti (vrijednosnog usklađenja) potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, porezno su priznati ako je od dospjeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 120 dana, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. To znači da će u poreznoj prijavi za 2008. god. ispravak potraživanja od kupaca biti porezno priznati rashod za ona potraživanja koja su dospjela do 1. rujna 2008. god., a nisu naplaćena 15 dana prije predaje porezne prijave. Također, ispravak vrijednosti potraživanja od kupa-

ca koja se odnose na prethodne godine porezno su priznati rashodi ako u 2008. godini nije nastupila zastara. Potraživanja za isporučenu robu i usluge zastarijevaju za 3 godine¹.

Iznos tako vrijednosno usklađenih potraživanja u narednim poreznim razdobljima morat će povećati osnovicu poreza na dobit, ako do trenutka nastupa zastare navedena potraživanja ne budu utužena².

Osim prije navedenih rashoda po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, porezno priznatim rashodima smatraju se i ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca:

- ako su utužena³ ili zbog kojih se vodi ovršni postupak,
- ako su prijavljena u stečajni postupak,
- za koje je postignuta nagodba s dužnikom (koji nije fizička osoba ili povezana osoba) u postupku sanacije (koja se provodi prema odlukama vjerovnika ili državnih tijela),
- evidentirani temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

Iznimno, porezno se priznaje otpis potraživanja, koja su zastarjela i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba. Iznos od 5.000,00 kuna godišnje može se otpisati po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba⁴ u slučaju kada pojedinačno zastarjelo potraživanje (pojedini račun ili druga isprava koja ima značenje računa), ne glasi na iznos veći od 5.000,00 kuna. Ako su zastarjela potraživanja na temelju više računa koji glase na manji iznos od 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku, porezno se priznaje otpis ukupno najviše do 5.000,00 kuna. Dakle, ako se otpiše zastarjelo potraživanje na temelju računa koji glasi na iznos veći od 5.000,00 kn, rashodi po osnovu takvog otpisa u potpunosti su porezno nepriznati⁵.

Rashodi po osnovi ispravaka potraživanja od kupaca za koje je nastupila zastara (a nisu utužena ili nije poduzeta druga radnja za naplatu duga navedena u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit⁶) ili potraživanje je dospjelo iza 1. rujna 2008. porezno su nepriznati rashodi te se upisuje u Obrazac PD na redni broj 20.

- 1 Potraživanja iz ugovora o prometu roba i usluga, sukladno čl. 228. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05 – u nastavku teksta: ZOO), te potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima zastarijevaju za 3 godine. Potraživanja za zakupnine i najamnine, prema čl. 229. ZOO-a, bilo da je određeno da se plaća povremeno, bilo u jednom ukupnom iznosu, zastarijevaju za 3 godine. Potraživanja povremenih davanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim određenim vremenskim razmacima (povremena potraživanja), pa bilo da se radi o sporednim povremenim potraživanjima, kao što je potraživanje kamata, sukladno čl. 226. st. ZOO-a, zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja.
- 2 Ili ne budu poduzete druge radnje za osiguranje naplate duga koje su navedene u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit (za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja).
- 3 Prema Uputi, rok za podnošenje tužbe nije propisan, što znači da se priznaje tužba podnesena do dana podnošenja porezne prijave, odnosno do roka zastare ako je taj rok prije dana podnošenja porezne prijave.
- 4 Prema Uputi, u fizičke osobe spadaju i obrtnici i ostali nositelji samostalnih djelatnosti. Iznimno, ako je fizička osoba obveznik poreza na dobit, a to je bila i u vrijeme nastanka potraživanja, tada je u pravu otpisa izjednačena s pravnom osobom.
- 5 Prema Uputi, ako porezni obveznik ima evidentirana zastarjela potraživanja koja u pojedinom poreznom razdoblju prelaze svotu od 5.000,00 kuna, porezno se NE priznaje djelomični otpis po računima koji su pojedinačno veći od te svote.
- 6 Za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

Primjer:

- 1) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «A» d.o.o. u iznosu 10.000,00 kn. Potraživanje je dospjelo u svibnju 2008. god., a nije naplaćeno do dana podnošenja porezne prijave.
- 2) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «B» d.d. u iznosu 14.000,00 kn. Dospijeeće potraživanja je u listopadu 2008. god.
- 3) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «C» d.o.o. u iznosu 7.000,00 kn za koje je tijekom 2008. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 4) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «D» d.d. u iznosu 30.000,00 kn za koje je tijekom 2008. nastupila zastara. Navedeno potraživanje tijekom 2008. godine je utuženo prije nastupa zastare.
- 5) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «E» d.o.o. u iznosu 4.500,00 kn za koje je tijekom 2008. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 6) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «F» koji je obrtnik («dohodaš») u iznosu 4.000,00 kn za koje je tijekom 2008. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 7) Vrijednosno su usklađena potraživanja od kupaca «G» d.d. i to po osnovu dva računa, a svaki račun glasi na 2.300,00 kn. Za navedena potraživanja nastupila je zastara tijekom 2008. godine. Potraživanja nisu utužena.
- 8) Potraživanje od kupca «H» d.o.o. u iznosu 6.000,00 kn bilo je vrijednosno usklađeno u 2007. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2008. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je isknjiženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.
- 9) Potraživanje od kupca «I» d.o.o. u iznosu 4.800,00 kn bilo je vrijednosno usklađeno u 2006. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2008. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je isknjiženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.

120 Potraživanje od kupaca		129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
S ⁰ 84.900,00	6.000,00 (8) 4.800,00 (9)	(8) 6.000,00 (9) 4.800,00	10.800,00 S ⁰ 10.000,00 (1) 14.000,00 (2) 7.000,00 (3) 30.000,00 (4) 4.500,00 (5) 4.000,00 (6) 2.300,00 (7a) 2.300,00 (7b)

736 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
(1) 10.000,00	
(2) 14.000,00	
(3) 7.000,00	
(4) 30.000,00	
(5) 4.500,00	
(6) 4.000,00	
(7a) 2.300,00	
(7b) 2.300,00	

Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca ima sljedeći porezni tretman:

R. br.	Kupac	Iznos otpisanog potraživanja u kn	Porezno priznati rashod	Iznos se upisuje u obrazac PD na r. br. 20.	Objašnjenje
1)	«A»	10.000,00	DA	NE	Za potraživanje nije nastupala zastara, a dospijeeće računa je prije 1. rujna 2008.
2)	«B»	14.000,00	NE	DA	Dospijeeće računa je poslije 1. rujna 2008.
3)	«C»	7.000,00	NE	DA	Za potraživanje je nastupila zastara, a nije utuženo
4)	«D»	30.000,00	DA	NE	Potraživanje je utuženo prije zastare
5)	«E»	4.500,00	DA	NE	Iako je potraživanje zastarjelo (a nije utuženo), porezno je priznati rashod jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn
6)	«F» (obrtnik «dohodaš»)	4.000,00	NE	DA	Iako je iznos računa manji od 5.000,00 kn, otpisano zastarjelo potraživanje nije porezno priznato jer se radi o obrtniku
7)	«G»	4.600,00 (2.300,00 + 2.300,00)	DA	NE	Iako su potraživanja zastarjela (a nisu utužena), porezno su priznati rashod jer je ukupni iznos dva računa manji od 5.000,00 kn
8)	«H»	6.000,00	NE	DA	Za otpisano potraživanje, koje je 2007. godine bilo porezno priznati rashod, potrebno je u 2008. godini povećati poreznu osnovicu jer je navedeno potraživanje zastarjelo, nije utuženo, a iznos računa je veći od 5.000,00 kn
9)	«I»	4.800,00	DA	NE	Za otpisano potraživanje koje je 2007. godine bilo porezno priznati rashod NIJE potrebno u 2008. godini povećati poreznu osnovicu jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn bez obzira što je potraživanje zastarjelo i nije utuženo

U našem primjeru, u Obrazac PD na rednom broju 20. upisuje se vrijednosno usklađenje potraživanja kupaca u iznos od 31.000,00 kn (14.000,00 + 7.000,00 + 4.000,00 + 6.000,00) budući da taj iznos nije porezno priznat.

Knjiženje naknadno naplaćenih vrijednosno usklađenih potraživanja prikazano je u okviru rednog broja 29. Obrascu PD.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (*odgođeno pokriće PD*) kao nastale razlike između računovodstvene dobiti i porezne osnovice (*u visini važeće porezne stope od 20%*) temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja, na ovom rednom broju će se evidentirati nastale privremene razlike (*u godini nastajanja*) kao porezno nepriznat rashod.

Važna napomena: sukladno HSFI 11 toč. 38., potraživanja se mora prestati priznavati u bilanci kada je nastupila zastara!

Više o potraživanjima možete vidjeti u Ripup-u br. 9/2008 u članku «Potraživanja - primjena HSFI 11 i poreznih propisa».

Redni broj 21: Vrijednosno usklađenje zaliha

Na ovom rednom broju iskazuju se vrijednosna usklađenja zaliha koja nisu porezno priznata. Sukladno čl. 34. Pravilnika o porezu na dobit, vrijednosna usklađenja zaliha **priznaju se kao porezni rashod u onom razdoblju u kojem su zalihe utrošene, prodane, na drugi način otuđene ili uništene**, a ne u onome razdoblju kada je provedeno vrijednosno usklađenje.

Primjerice, zaliha trgovačke robe koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, te je ste osnove ostvaren gubitak od vrijednosnog usklađenja, rashod od vrijednosnog usklađenja priznaje se u onom razdoblju kada je ta zaliha prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena).

Dakle, ako zaliha, koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, tijekom 2008. godine nije u toj godini i prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena), iznos tog vrijednosnog usklađenja neprodane zalihe iskazuje se u Obrascu PD na rednom broju 21.

Primjer:

- Pretpostavimo da je 29. prosinca 2008. god. vrijednost zaliha robe u veleprodaji, koja se vode po nabavnoj vrijednosti, 100.000,00 kn.
- 30 prosinca 2008. god. zaliha robe vrijednosno je usklađena na 80.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) od 20.000,00 kn evidentirana je u financijskom računovodstvu u 2008. godini.
- Cjelokupna zaliha robe prodana je u siječnju 2009. god.

Knjiženje u 2008. god.:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o	100.000,00		20.000,00 (1)

737 Vrijednosno usklađenje robe

(1)	20.000,00
-----	-----------

U našem primjeru, u Obrascu PD na rednom broju 21. iskazat će se iznos od 20.000,00 kn.

Knjiženje u 2009. god.:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o	100.000,00	100.000,00 (1)	(1) 20.000,00 20.000,00 S ^o

710 Nabavna vrijednost prodane robe

(1)	80.000,00
-----	-----------

Iz primjera je vidljivo da je vrijednosno usklađenje robe koje je provedeno u 2008. god. računovodstveni rashod te godine, a porezni rashod iduće godine kada je roba prodana.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (*odgođeno pokriće PD*) kao nastale razlike između računovodstvene dobiti i porezne osnovice (*u visini važeće porezne stope od 20%*) temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja zaliha, na ovom rednom broju će se evidentirati nastale privremene razlike (*u godini nastajanja*) kao porezno nepriznat rashod.

Redni broj 22: Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10 Zakona)

Sukladno čl. 10. st. 1. Zakona o porezu na dobit, rashodi smanjenja vrijednosti financijske imovine priznaju se u razdoblju u kojima je imovina prodana ili na drugi način uporabljena.

Sukladno čl. 35. Pravilnika o porezu na dohodak, nerealizirani dobiti ili gubici od vrijednosnog usklađenja financijske imovine isključuju se iz porezne osnovice u skladu s odredbom čl. 6. st. 1. t. 2. i čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dobit, osim u slučaju iz čl. 13. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit. Ako se nerealizirani gubici iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se za taj iznos povećava porezna osnovica.

Porezni obveznik dužan je voditi analitičku evidenciju svoje financijske imovine po vrsti ulaganja i njihovoj početnoj vrijednosti, te po svim realiziranim i nerealiziranim promjenama. Nije dopušteno kompenziranje povećanja i smanjenja za različite vrste ulaganja.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (*odgođeno pokriće PD*) kao nastale razlike između računovodstvene dobiti i porezne osnovice (*u visini važeće porezne stope od 20%*) temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja financijske imovine, na ovom rednom broju će se evidentirati nastale privremene razlike (*u godini nastajanja*) kao porezno nepriznat rashod.

Redni broj 23: Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)

Na ovaj redni broj upisuju se troškovi rezerviranja koji NISU porezno priznati rashodi.

Troškovi POREZNO PRIZNATIH rezerviranja NE UPISUJU se na ovaj redni broj Obrascu PD, a to su:

- a) **rezerviranja za troškove otklanjanja nedostataka u jamstvenim rokovima** u visini utvrđenoj na temelju ugovora i prijašnjih iskustvenih spoznaja u svakoj od djelatnosti, ako ne postoji pravni temelj da se takvi izdaci naplate od treće osobe. Pod prijašnjim iskustvenim spoznajama razumijevaju se, uz iskustva poreznog obveznika i iskustva drugih u sličnim djelatnostima i sličnim uvjetima. Ako nema iskustvenih spoznaja tada se rashodi rezerviranja utvrđuju na temelju pretpostavljenih budućih troškova, ovisno o vrijednosti i rokovima danih jamstava. Rezerviranja po ovoj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem istječu jamstveni rokovi.

Primjer:

- U 2008. godini izvršeno je rezerviranje za troškove otklanjanja nedostataka na robu u dvogodišnjem jamstvenom roku u iznosu 100.000,00 kn.
- U 2009. godini izvršen je popravak robe u jamstvenom roku u iznosu 70.000,00 kn - od toga trošak plaće radnika je 20.000,00 kn, a trošak rezervnih dijelova 50.000,00 kn. Dijelovi su nabavljeni od dobavljača za što je dobiven račun na 61.000,00 kn (od toga PDV 11.000,00 kn). Ukinuto je rezerviranje.

viranje za stvarno nastale troškove popravaka u jamstvenom roku tijekom godine u iznosu 70.000,00 kn.

- U 2010. godini nije bilo popravaka robe u jamstvenom roku, ali je isteklo dvogodišnje jamstvo te je ukinuto rezerviranje.

423 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu	953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu
(1) 100.000,00	100.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrascu PD.

Knjiženje u 2009. god.:

412 Usluge popravaka robe u jamstvenom roku	220 Obveze prema dobavljačima
(1) 50.000,00	61.000,00 (1)

160 Potraživanje za PDV	953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu
(1) 11.000,00	(2) 70.000,00 100.000,00 S ^o

761 Prihodi od ukidanja dug. rezerviranja
70.000,00 (2)

Napomena: radi jednostavnosti prikaza, u primjeru nije prikazano knjiženje plaće radnika.

Knjiženje u 2010. god.:

953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu	761 Prihodi od ukidanja dug. rezerviranja
(1) 30.000,00 30.000,00 S ^o	30.000,00 (1)

- b) rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima, a to su rezerviranja za pokrenute sudske sporove protiv poreznog obveznika do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave, u visini utužene svote uvećane za pripadajuće troškove spora, osim kamata na utuženu svotu. Na odgovarajući način u rashode poreznog razdoblja priznaju se i rezerviranja po započetim, zakonski utvrđenim arbitražnim postupcima i postupcima mirenja. Rezerviranja po toj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem je donesena pravomoćna presuda, pravorijek arbitražnog izabranog suda ili nagodba u postupku mirenja.

Primjer:

- Tijekom 2008. godine podignuta je tužba prema kojoj poslovni partner zahtjeva naknadu štete po ugovoru o poslovnoj suradnji u iznosu 100.000 kn. Nastali troškovi spora su 5.000,00 kn. Izvršeno je rezerviranje za troškove po započetom sudskom sporu u iznosu 105.000,00 kn (100.000,00 + 5.000,00).
- U 2009. godini donesena je pravomoćna presuda prema kojoj se mora isplatiti naknada štete poslovnom partneru u iznosu 100.000,00 kn. Stvarni konačni troškovi spora iznose 12.000,00 kn. Ukinuto je rezerviranje za troškove sudskog spora koji je okončan u iznosu 105.000,00 kn.

Knjiženje u 2008. god.:

423 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu	953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu
(1) 105.000,00	105.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja po započetom sudskom sporu porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrascu PD.

Knjiženje u 2009. god.:

469 Naknade štete iz poslovanja i ostali troškovi	269 Obveze za naknadu štete i ostale obveze
(1a) 100.000,00 (1b) 12.000,00	100.000,00 (1a) 12.000,00 (1b)

953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu	761 Prihodi od ukidanja dug. rezerviranja
(2) 105.000,00 105.000,00 S ^o	105.000,00 (2)

- c) rezerviranja za otpremnine u skladu sa Zakonom o radu (Nar. nov., br. 137/04 – proć. tekst). Otpremnine se mogu odnositi za slučaj otkaza o radu, odlaska u mirovinu, u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Iznos otpremnine, kao pravo radnika, može biti propisan zakonom o radu, kolektivnim ugovorom, ugovoru o radu ili pravilnikom o radu, te se iznos koji je rezerviran u skladu s navedenim aktima porezno priznaje.

Primjer:

Prema odluci uprave u 2008. god. izvršeno je rezerviranje za otpremnine radnika u iznosu 90.000,00 kn. Rashodi po osnovu rezerviranja za otpremnine su porezno priznati rashodi.

- U 2008. godini evidentirana je obveza za otpremnine radnicima u iznosu 90.000,00 kn.
- Otpremnine radnicima isplaćene su u 2009. godini u iznosu 90.000,00 kn. U 2009. godini ukinuta su rezerviranja za otpremnine u iznosu 90.000,00 kn.

Knjiženje u 2008. god.:

420 Rezerviranja za otpremnine	950 Rezerviranja za otpremnine
(1) 90.000,00	90.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otpremnine porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrascu PD.

Knjiženje u 2009. god.:

448 Otpremnine radnicima	267 Obveza za isplatu otpremnine
(1) 90.000,00	(2) 90.000,00 90.000,00 (1)

100 Žiro račun	950 Rezerviranja za otpremnine
S ^o x 90.000,00 (2)	(3) 90.000,00 90.000,00 S ^o

761 Prihodi od ukidanja dug. rezerviranja
90.000,00 (3)

- d) rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava.

Sva ostala rezerviranja su porezno nepriznata, te se iskazuju u Obrascu PD na rednom broju 23.

U nastavku dajemo primjer evidentiranja rezerviranja koje je porezno nepriznato.

Primjer:

1) Na kraju 2008. god. porezni obveznik izvršio je rezerviranje za investicijsko održavanje u iznosu 85.000,00 kn.

422 Rezerviranje za investicijsko održavanje	952 Rezerviranje za investicijsko održavanje
(1) 85.000,00	85.000,00 (1)

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 23. upisao bi se iznos 85.000,00 kn.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (*odgođeno pokriće PD*) kao nastale razlike između računovodstvene dobiti i porezne osnovice (*u visini važeće porezne stope od 20%*) temeljem porezno nepriznatih troškova rezerviranja, na ovom rednom broju će se evidentirati nastale privremene razlike (*u godini nastajanja*) kao porezno nepriznat rashod.

Redni broj 24: Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuju se rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu u prethodnim poreznim razdobljima.

Sukladno čl. 22. st. 6. Pravilnika o porezu na dobit, amortizacija goodwilla nastalog pri statusnim promjenama nije porezno priznati rashod, te ga je potrebno upisati na ovaj redni broj.

Troškove amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost treba upisati na ovaj redni broj (čl. 22. st. 5. Pravilnika o porezu na dobit).

Na ovom se rednom broju iskazuju i rashodi za koje ne postoje vjerodostojne isprave.

Redni broj 25: Povećanje dobiti za ostale prihode

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi koji nisu iskazani u Računu dobiti i gubitka, a koji se uključuju u poreznu osnovicu.

Primjerice, na ovom rednom broju iskazat će se revalorizacijske pričuve koje su izravno pripisane kapitalu. Kapitalom se smatra temeljni kapital (glavnica), kapitalna dobit, zadržana dobit, zakonske pričuve, statutarne pričuve, ostale pričuve osim revalorizacijskih pričuva. Naime, u članku 39. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit navodi se da: «revalorizacijska pričuva koja je formirana pri procjeni imovine od dana početka primjene Zakona uključuje se u poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojemu je realizirana a utvrđuje se u svoti povećane amortizacije nastale zbog revalorizacije. Ostatak revalorizacijske pričuve uključuje se u poreznu osnovicu nakon uništenja, prodaje ili otuđenja na drugi način imovine od koje je revalorizacijska pričuva oblikovana.» Prema MRS-16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) toč. 41: «prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit ne provodi se u izvještaju o dobiti.» a prema HSFI 6 (Dugotrajna materijalna imovina) toč. 38.: «revalorizacijska rezerva uključena u kapital koja se odnosi na dugotrajnu materijalnu imovinu može se prenijeti u zadržanu dobit... Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit ne provodi se u računu dobiti ili gubitka.» Dakle, u slučaju kada se revalorizacijska rezerva prenosi u zadržanu dobit taj se iznos prikazuje se na ovom rednom broju.

Ili primjerice, ako se za provedenu revalorizaciju dugotrajne materijalne poveća upisani kapital društva, tako se evidentirano povećanje kapitala upisuje na ovaj redni broj.

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi ili dobiti ostvareni od poslovnih jedinica u inozemstvu.

Redni broj 26: UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 5 do rednog broja 25 Obrasca PD.

III. Smanjenje dobiti / povećanje gubitka

Redni broj 27: Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos prihoda od dividendi i udjela u dobiti pod kojim se podrazumijeva primljene ili obračunane

svote dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, koje su kao prihod iskazane u Računu dobiti i gubitka.

Primjer:

“X” d.o.o. posjeduje 1.000 dionica tvrtke “Y” d.d., što predstavlja 10% udjela u kapitalu društva. Ukupni troškovi stjecanja iznosili su 51.000,00 kn.

- 1) “Y” d.d. utvrdio je neto dobit u iznosu 20.000,00 kn. Za dividende je raspoređeno 50% neto dobiti (1,00 kn po dionici). Prihod od dividendi za «X» d.o.o. iznosi 1.000,00 kn (1,00 kn x 1.000).
- 2) Dividende su naplaćene u iznosu 1.000,00 kn.

041 Sudjelujući interesi (participacije)		771 Prihod od sudjelujućih interesa	
S ^o	51.000,00		1.000,00 (1)
143 Potraživanje za udio u rezultatu		100 Žiro račun	
(1)	1.000,00	1.000,00 (2)	

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 27. upisao bi se iznos 1.000,00 kn.

Redni broj 28: Nerealizirani dobiti (čl. 6. st. 1. t. 2. Zakona)

Prihodima od vrijednosnih usklađenja iz čl. 6. st. 1. t. 2. Zakona o porezu na dobit smatraju se nerealizirani dobiti koji se ne oporezuju. Oporezuju se realizirani dobiti. Realiziranim dobitkom razumijeva se ostvarena vrijednost iznad troška stjecanja ili vrijednosno usklađenje troška stjecanja, odnosno revaloriziranog troška stjecanja.

Ako se nerealizirani dobiti iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se s njima postupa kao da su realizirani.

Stoga, na ovome rednom broju iskazat će se prihodi od povećanja vrijednosti dionica koje su u prijašnjim poreznim razdobljima usklađeni na nižu vrijednost od troška stjecanja (te je to vrijednosno usklađenje bilo porezno nepriznato), a u 2008. godini tržišna fer vrijednost tih dionica je povećana. Iznos prihoda od povećanja vrijednosti dionica iskazuje se na ovome rednome broju najviše do iznosa rashoda od vrijednosnog usklađenja koje nisu bila porezno priznata u prijašnjim razdobljima.

Dobici od prodaje vlastitih dionica i udjela ne oporezuju se.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (*odgođeno pokriće PD*) nastale kao razlika između računovodstvene dobiti i porezne osnovice temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja financijske imovine, na ovom rednom broju će se evidentirati ukidanje privremene razlike (*godina ukidanja*) kao porezno nepriznat prihod («neutraliziranje» porezno nepriznatih nerealiziranih gubitaka iskazanih na rbr. 22 obrasca PD, u *godini nastajanja* privremenih razlika po osnovi vrijednosnih usklađenja financijske imovine).

Redni broj 29: Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi koji su ostvareni u 2008. godini naplatom otpisanih potraživanja koja nisu bila porezno priznati rashod u prethodnim poreznim razdobljima.

Primjer:

U 2007. godini vrijednosno je usklađeno zastarjelo potraživanje od kupca u iznosu 6.000,00 kn. Na dan 1.1.2008. saldo na kontu 120 – 6.000,00 kn, a saldo na kontu 129 – 6.000,00 kn.

- 1) U 2008. godini naplaćeno je potraživanje u iznosu 6.000,00 kn koje je bilo prethodne godine vrijednosno usklađeno.
- 2) Nakon naplate potraživanja izvršeno je zatvaranje ispravka vrijednosti i evidentiran je prihod.

Knjiženje u 2008. god.:

120 Potraživanje od kupaca		129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
S ^o 6.000,00	6.000,00 (1)	(2) 6.000,00	6.000,00 S ^o

100 Žiro račun		784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja	
(1) 6.000,00			6.000,00 (2)

U našem primjeru, u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

U slučaju da je naknadno naplaćeno potraživanje koje je već «zatvoreno» na kontima 120 i 129 u prijašnjim razdobljima, onda bi knjiženje naknadno naplaćenog potraživanja iz prethodnog primjera izgledalo ovako:

100 Žiro račun		784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja	
(1) 6.000,00			6.000,00 (1)

Također, i u ovom slučaju u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju privremene razlike (odgođeno pokrivanje PD) nastale kao razlika između računovodstvene dobiti i porezne osnovice temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja, na ovom rednom broju će se evidentirati ukidanje privremene razlike (godina ukidanja) kao porezno nepriznat prihod («neutraliziranje» porezno nepriznatih nerealiziranih gubitaka iskazanih na rbr. 20 obrasca PD, u godini nastajanja privremenih razlika po osnovi vrijednosnih usklađenja potraživanja).

Redni broj 30: Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 13. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se rashodi koji nisu bili porezno priznati u prethodnim godinama, a za koje su u 2008. godini ispunjeni uvjeti za njihovo priznanje.

To će primjerice biti slučaj sa zalihama koje su vrijednosno usklađene na «nižu» vrijednost u prethodnim poreznim razdobljima, a u tim razdobljima zaliha nije bila prodana ili na drugi način otuđena, već je to učinjeno tijekom 2008. godine.

Primjer:

- Knjigovodstvena vrijednost zaliha robe (po nabavnoj cijeni) na dan 31. prosinca 2007. iznosi 50.000,00 kn. Roba je vrijednosno usklađena na vrijednost 30.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) u iznosu 20.000,00 kn evidentiran je u financijskom računovodstvu u 2007. godini.
- Cjelokupna zaliha robe koja je vrijednosno usklađena prodana je tijekom 2008. godine.

Knjiženje u 2007. god.:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00			20.000,00 (1)

737 Vrijednosno usklađenje robe	
(1) 20.000,00	

Knjiženje u 2008. god.:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00	50.000,00 (1)	(1) 20.000,00	20.000,00 S ^o

711 Nabavna vrijednost prodane robe	
(1) 30.000,00	

U našem primjeru, na redni broj 30. Obrasca PD upisuje se iznos od 20.000,00 kn - vrijednosno usklađenje zaliha koje je porezno priznato u 2008. godini kada je zaliha prodana.

Kod poduzetnika koji u svojim poslovnim knjigama evidentiraju nastale razlike između računovodstvene dobiti i porezne osnovice (privremene razlike) temeljem porezno nepriznatih troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja, na ovom rednom broju će se evidentirati ukidanje (protek više od 120 dana ili zastara potraživanja) privremene razlike (godina ukidanja) kao porezno priznat rashod („neutraliziranje“ porezno nepriznatih nerealiziranih gubitaka iskazanih na rbr. 20 obrasca PD, u godini nastajanja privremenih razlika po osnovi vrijednosnih usklađenja potraživanja).

Redni broj 31: Smanjenje dobiti za ostale prihode

Na ovom rednom broju upisuje se iznosi prihoda koji su uključeni u Račun dobiti i gubitka, a za koje treba smanjiti poreznu osnovicu.

To će primjerice biti slučaj sa rezerviranjem koje nije bilo porezno priznato u prethodnim razdobljima, a prihod od ukidanja takvog rezerviranja je iskazan u 2008. godini.

Napomena: Na ovom rednom broju treba se iskazati i utvrđeni prihod temeljem utvrđenih **privremenih razlika** (odgođena porezna imovina) kod **prenesenih neiskorištenih poreznih gubitaka**.

Kada govorimo o privremenim razlikama temeljem prenesenih neiskorištenih poreznih gubitaka onda je tu riječ o potencijalnoj poreznoj uštedi koja se odnosi na povrat poreza na iznos poreznog gubitka u idućem razdoblju i koje treba uključiti u prihode razdoblja u kome je nastao (porezno nepriznat) i to **samo ako postoje sigurni izgledi da će oporeziva dobit u idućem razdoblju od 5 godina od godine nastanka biti dovoljna da se potencijalne koristi od gubitka ostvare** (MRS 12., t.34.; HSF1 14., t.14.23. i HSF1 15., t. 15.40). U visini iznosa za koji nije vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit da bi se iskoristili neiskorišteni porezni gubici, odgođena porezna imovina se ne priznaje.

Primjer: Prihod od ukidanja porezno nepriznatih rezerviranja

- 1) Tijekom 2007. godine porezni obveznik izvršio je rezerviranje za troškove investicijskog održavanja u iznosu 200.000,00 kn. Navedeno rezerviranje nije bilo porezno priznato u prijavi poreza na dobit za 2006. godinu.
- 2) Tijekom 2008. godine donesena je odluka da se neće ići u planirano investicijsko održavanje te je evidentiran prihod od ukidanja rezerviranja.

Knjiženje u 2007. god.:

422 Rezerviranje za investicijsko održavanje		952 Rezerviranje za investicijsko održavanje	
(1) 200.000,00			200.000,00 (1)

Knjiženje u 2008. god.:

761 Prihodi od ukidanja dug. rezerviranja		952 Rezerviranje za investicijsko održavanje	
	200.000,00 (1)	(1) 200.000,00	200.000,00 S ^o

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 32. upisao bi se iznos 200.000,00 kn.

Primjer: Odgođena porezna imovina – preneseni neiskorišteni porezni gubici

Poduzetnik je za tekuću godinu ustvrdio porezni gubitak u iznosu od 100.000 kn. Temeljem procjene menadžmenta (po planu poslovanja za narednih 5 godina) utvrđeno je da će poduzetnik u idućim razdobljima (do 5 godina od ostvarivanja poreznog gubitka) ostvarivati poslovne rezultate dostatne da bi se iskoristili neiskorišteni porezni gubici.

Temeljem toga će poduzetnik u svojim poslovnim knjigama proknjižiti prihod i utvrđenu privremenu razliku (odgođena porezna imovina) u visini 20 % poreznog gubitka koji se prenosi (100.000 kn x 20% = 20.000 kn).

Ovako utvrđeni i proknjiženi prihod od 20.000 kn nije porezno priznat i za isti iznos treba smanjiti poreznu osnovicu i iskazati na ovoj poziciji PD obrasca.

Knjiženje:

19 - Odgođena porezna imovina		78 - Prihod	
20.000,00			20.000,00 (godina nastanka privremene razlike.)

Redni broj 32: Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2008. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2008. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su umanjiti poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na sljedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom VI. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba umanjiti porezna osnovica na rednom broju 32. Obrasca PD:

1.	Obveze prema dobavljačima za robu i usluge (60.000,00-10.819,80)	49.180,20
2.	Obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge	80.000,00
3.	Obveze za obračunate, a neisplaćene plaće	25.450,00
4.	Pasivna vremenska razgraničenja	4.000,00
5.	Dugoročna rezerviranja	0,00
6.	Obveza za porez na promet i istovrsne poreze	0,00
	Umanjenje dobiti	158.630,20

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 32. upisuje se iznos od 158.630,20 kn.

Redni broj 33: Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos amortizacije koji u prijašnjim razdobljima nije bio porezno priznat, jer je bio obračunat u iznosu većem od porezno dopuštenog.

Redni broj 34: Ukupni iznos državnih potpora i olakšica, čl. 6. st 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.3.)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos potpora i olakšica za koje se može umanjiti porezna osnovica, a to su:

- državne potpore za obrazovanje i izobrazbu,
- državne potpore za istraživačko razvojne projekte,
- olakšice za zapošljavanje.

Redni broj 34. = 34.1. + 34.2. + 34.3.

Redni broj 34.1.: Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)

Na ovome rednom broju osnovica poreza na dobit može se smanjiti za svotu državne potpore (tj. porezne olakšice) za obrazovanje i izobrazbu u visini i na način propisan Zakonom o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 109/07, 134/07 i 152/08) i Pravilnikom o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 12/08).

Izračun iznosa porezne olakšice za troškove obrazovanja i izobrazbe radnika pojašnjavamo u nastavku.

Opće i posebno obrazovanje i izobrazba

Iznos porezne olakšice može se ostvariti, sukladno čl. 3. st. 1. i 2. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu radnika (i obrtnika koji osobno radi u obrtu).

Opće obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji nisu neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika, već omogućuju stjecanje kvalifikacija koje su većim dijelom prenosive kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, čime znatno poboljšavaju mogućnost radnika za zapošljavanje.

Među opravdane troškove općeg obrazovanja i izobrazbe radnika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim institucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,
- 2) naknada za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,

- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- 5) otpisa (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Posebno obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji su neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika te omogućuju stjecanje kvalifikacija koje nisu prenosive kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, ili koje su samo dijelom prenosive.

Među opravdane troškove posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima,
- 2) specijalizacije i drugih oblika posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora, savjetovanja u svezi s projektima posebnog obrazovanja i izobrazbe,
- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- 5) otpisa (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Opravdani troškovi općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe moraju biti u svezi s djelatnošću poduzetnika.

Ako se opće obrazovanje i izobrazba te posebno obrazovanje i izobrazba obavljaju izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika, u troškove se uključuju i troškovi prijevoza i smještaja do visine stvarno nastalih troškova i troškovi dnevnica, i to u skladu s propisima o oporezivanju dohotka.

U praksi će slučajevi općeg obrazovanja biti znatno učestaliji od posebnog. To znači da i kada se osoba neke struke, zanimanja, profesije, dodatno obrazuje, doškolova, to spada u opće obrazovanje i izobrazbu, iako se radi o posebnoj struci. To će biti slučaj, na primjer, s računovođama, stolarima, odvjetnicima,.... Radi se o stručnim poslovima, ali je stečeno znanje prenosivo i pri promjeni poslodavca. Posebno obrazovanje bit će rjeđa pojava jer se radi o izobrazbi koja je potrebna upravo za određeno radno mjesto, za određenog poslodavca. To je primjer obrazovanja stručnog osoblja za održavanje posebne opreme, informatičke, na primjer, ili mehaničara za servisiranje samo određene marke ili tipa vozila.⁷

Mali i srednji poduzetnici mogu osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti do 70% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te do 35% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika. **Veliki poduzetnici** mogu osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti do 50% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te do 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika.

Veličina poduzetnika za 2008. godinu utvrđuje se sukladno čl. 3. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 109/07).

Postotak umanjenja porezne osnovice s obzirom na vrstu troška i veličinu poduzetnika prikazujemo u sljedećoj tablici:

Vrsta obrazovanja i izobrazbe	Vrsta poduzetnika	
	Mali i srednji	Veliki
Opće	70%	50%
Posebno	35%	25%

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe:

Opće 200.000,00 x 70% = 140.000,00

Posebno 100.000,00 x 35% = 35.000,00

Ukupno = 175.000,00

Za navedeni primjer u redni broj 34.1. Obrasca PD upisao bi se iznos od 175.000,00 kn.

Za opravdane troškove za obrazovanje i izobrazbu koji se koriste kao porezna olakšice potrebno je sastaviti, sukladno čl. 4. i 5. Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu.

Navedeni pregled treba sadržavati osobito sljedeće podatke:

- 1) podatke o **vrsti poduzetnika** s obzirom na veličinu
- 2) podatke o **opravdanim troškovima za opće obrazovanje i izobrazbu** i to iznos:
 - opravdanih troškova za školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim institucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,
 - opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
 - opravdanih troškova za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
 - opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
 - opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu,
 - troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - troškova dnevnica ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - ukupni iznos opravdanih troškova za opće obrazovanje i izobrazbu.
- 3) podatke o opravdanim troškovima za posebno obrazovanje i izobrazbu i to iznos:
 - opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima,

⁷ Katica Amidžić Peročević: «Državne potpore koje smanjuju osnovicu poreza na dobit», RiPup br. 12/2008.

- opravdanih troškova specijalizacije i druge oblike posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- opravdanih troškova sukladno za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
- opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu,
- troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
- troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
- troškova dnevnica ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
- ukupni iznos opravdanih troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu.

Primjer - Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu:

Naziv poduzetnika: _____
 Adresa: _____
 MB: _____

Sukladno čl. 4. i 5. Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 12/08), radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2008. godinu, dajemo sljedeći

PREGLED OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2008.

Vrsta (veličina) poduzetnika: mali

Opravdani troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu:

PREGLED TROŠKOVA	IZNOS (U KN)
Školarine na osnovnim i srednjim školama na kojima se stječe osnovno i srednje obrazovanje	50.000,00
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	65.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	30.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom i elektroničkom obliku.	20.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	0,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	10.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	20.000,00
Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OPĆE OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	200.000,00

Opravdani troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu:

PREGLED TROŠKOVA	IZNOS (U KN)
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima	44.000,00
Specijalizacije i drugi oblici posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	20.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	15.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom i elektroničkom obliku	11.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	1.000,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	0,00
Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	4.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA POSEBNO OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	100.000,00

U _____ dana _____

Odgovorna osoba: _____

MP _____

Radnik u nepovoljnom položaju

Sukladno čl. 5. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnik može smanjiti poreznu osnovicu za dodatnih 10 postotnih bodova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe te posebno obrazovanja i izobrazbe za radnika u nepovoljnom položaju.

Radnik u nepovoljnom položaju je:

- svaki radnik mlađi od 25 godina koji prethodno nije pronašao nikakav posao s redovitim plaćom,
- svaki radnik s invaliditetom koji je posljedica tjelesnih, duševnih ili psiholoških oštećenja, a koji je sposoban sudjelovati na tržištu rada,
- svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon prekida od najmanje tri godine, a posebice svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon što je prestao raditi zbog teškoća u usklađivanju svojih radnih obveza i obiteljskog života, pri čemu se na radnika ovaj pojam primjenjuje u razdoblju od šest mjeseci od njegova ponovnog zapošljavanja, tj. radnik koji se zaposlio nakon korištenja roditeljskih i obiteljskih prava uređenih posebnim propisima,
- svaki radnik stariji od 45 godina koji nije stekao srednju školsku ili srednju stručnu spremu,
- svaki dugotrajno nezaposleni radnik, odnosno radnik koji je bio nezaposlen tijekom dvanaest uzastopnih mjeseci, pri čemu se ovaj pojam primjenjuje na ovog radnika u razdoblju od prvih šest mjeseci nakon njegova ponovnog zapošljavanja.

Dakle, za opravdane troškove za obrazovanje i izobrazbu za radnika u nepovoljnijem položaju, poduzetnik može dodatno umanjiti poreznu osnovicu u sljedećem postotku:

Vrsta obrazovanja i izobrazbe	Vrsta poduzetnika	
	Mali i srednji	Veliki
Opće	80% (70+10)	60% (50+10)
Posebno	45% (35+10)	35% (25+10)

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe za radnika s invaliditetom koji ima tjelesno oštećenje:

Opće	20.000,00 x 80%	= 16.000,00
Posebno	10.000,00 x 45%	= 4.500,00
Ukupno smanjenje porezne osnovice		= 20.500,00

Pomorski prijevoz

Poduzetnik koji obavlja djelatnosti pomorskog prijevoza može, sukladno čl. 4. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti i do 100% opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu, bez obzira na to odnose li se ti troškovi na opće obrazovanje i izobrazbu ili na posebno obrazovanje i izobrazbu, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- obrazovanje se mora provoditi na brodovima koji su upisani u Hrvatski registar brodova,
- osoba koja se usavršava ne može biti djelatni već pričuvni član posade.

Područja utvrđena regionalnom kartom potpora

Sukladno čl. 3. st. 3. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnik koji, prema posebnim propisima, ispunjava uvjete za dodjelu regionalne državne potpore, može smanjenje osnovice poreza na dobit ili dohotka od samostalne djelatnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka i članka 4. ovoga Zakona uvećati do 10 postotnih bodova ako djelatnost obavlja na području koje je Kartom regionalnih potpora (Nar. nov., br. 52/08) određeno kao područje Središnje

i Istočne (Panonske) Hrvatske ili Jadranske Hrvatske, odnosno do 5%-tnih bodova ako djelatnost obavlja na području.

Sjeverozapadnu Hrvatsku sačinjavaju: Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Međimurska županija, Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija i Koprivničko-križevačka županija.

Središnju i Istočnu (Panonsku) Hrvatsku sačinjavaju: Bjelovarsko-bilogorska županija, Virovitičko-podravska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija, Karlovačka županija i Sisačko-moslavačka županija.

Jadransku Hrvatsku sačinjavaju: Primorsko-goranska županija, Istarska županija, Ličko-senjska županija, Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija i Dubrovačko-neretvanska županija.

Naukovanje za obrtnička zanimanja

Porezna olakšica za naukovanje za obrtnička zanimanja može se ostvariti, sukladno čl. 6. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, po sljedećim osnovama:

- 1) Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi naukovanje za obrtnička zanimanja može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada naučnicima u vrijeme naukovanja. *Primjerice, ako je poduzetnik isplatio tijekom 2008. godine nagradu naučniku u iznosu 10.000,00 kn, onda se za taj iznos može umanjiti porezna osnovica.*
- 2) Poduzetnik kod kojega su na naukovanju jedan do tri naučnika može umanjiti za 5% poreznu osnovicu za iznos dobiti koja je iskazana na rednom broju 3. Obrasca PD (dobit prije uvećanja i umanjenja porezne osnovice). *Primjerice, ako poduzetnik ima dva naučnika, a na rednom broju 3. Obrasca PD ima iskazanu dobit u iznosu 300.000,00 kuna, porezna osnovica može se umanjiti za 15.000,00 kn (300.000,00 x 5%).* Poduzetnik kod kojeg su na naukovanju više od tri naučnika može postotak umanjenja porezne osnovice povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice. *Primjerice, ako poduzetnik ima na naukovanju četiri naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 6%, ako ima pet naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 7% itd. do najviše 15% porezne osnovice.* Međutim, iznos umanjenja osnovice poreza na dobit po osnovi ove porezne olakšice, ne može biti veći od godišnjeg neoporezivog iznosa nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja po svakom naučniku na naukovanju. S obzirom da je neoporeziva nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja propisana u iznosu 1.600,00 kn mjesečno, to znači da godišnji neoporezivi iznos je 19.200,00 kuna. Dakle, iznos smanjenja porezne osnovice ne može biti veći od 19.200,00 kn po naučniku. Ako je ostvaren gubitak tj. poduzetnik ima iskazan gubitak na rednom broju 4. Obrasca PD, poduzetnik ne može koristiti ovu poreznu olakšicu.

Poduzetnik može umanjiti osnovicu poreza na dobit po osnovu naukovanja za obrtnička zanimanja ako ima dozvolu (licencu) Hrvatske obrtničke komore za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Poduzetnik mora u izračunu državne potpore za obrazovanje i izobrazbu osigurati podatak o broju naučnika koji su na naukovanju.

Primjer:

Poduzetnik je u 2008. imao na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 15.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 500.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:

nagrade naučnicima – 15.000,00 x 2 = 30.000,00 kn
 umanjenje osnovice za 5% dobiti* – 500.000,00 x 5% = 25.000,00 kn

Ukupno umanjenje porezne osnovice

po osnovi naukovanja = 55.000,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanjenje porezne osnovice za 5% dobiti moguće je za najviše 38.400,00 kn (19.200,00 x 2), a s obzirom ono iznosi 25.000,00 kn za taj se iznos umanjuje porezna osnovica.

Primjer:

Poduzetnik je u 2008. imao na naukovanju 4 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 10.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 2.000.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:

nagrade naučnicima – 10.000,00 x 4 = 40.000,00 kn
 umanjenje osnovice za 6% dobiti* – = 2.000.000,00 x 6% = 120.000,00 ali najviše = 76.800,00 kn

Ukupno umanjenje porezne osnovice

po osnovi naukovanja = 116.800,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanjenje porezne osnovice za 6% dobiti moguće je za najviše 76.800,00 kn (19.200,00 x 4), te stoga nije moguće umanjiti poreznu osnovicu za 120.000,00 kn.

Pregled i izračun koji se prilažu uz Obrazac PD

Sukladno čl. 4. st. 1. i 2. Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, kako bi se iskoristila porezna olakšica za troškove obrazovanja i izobrazbe na rednom broju 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit, potrebno je priložiti:

- 1) Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu
- 2) Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer i sadržaj Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu već smo prije prikazali, a u nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda Izračuna državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer:

Mali poduzetnik je u 2008. godini imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe radnika:

- opće obrazovanje i izobrazba – 200.000,00 kn (od toga na osobu s invaliditetom odnosi se 50.000,00 kn),
- posebno obrazovanje i izobrazba – 100.000,00 kn.

Poduzetnik je imao u 2008. godini na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 5.000,00 kn (tj. ukupno je isplaćeno 10.000,00 kn).

Poduzetnik ima na rednom broju 3. Obrasca PD iskazanu dobit u iznosu 500.000,00 kn.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

MB: _____

Sukladno čl. 4. i 6. Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 12/08), radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2008. godinu, dajemo sljedeći

**IZRAČUN DRŽAVNE POTPORE ZA
 OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2008.**

Opravdani troškovi općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe:

Vrsta	Iznos troška	Postotak umanjenja porezne osnovice	Iznos umanjenja porezne osnovice
Opće obrazovanje i izobrazba	150.000,00	70%	105.000,00
Opće obrazovanje i izobrazba – radnik u nepovoljnijem položaju (osoba s invaliditetom)	50.000,00	80%	40.000,00
Posebno obrazovanje i izobrazba	100.000,00	35%	35.000,00
1) UKUPNO			180.000,00

Naukovanje za obrtnička zanimanja:

Opis	Dobit na red. br. 3. Obrasca PD	Postotak umanjenja porezne osnovice	Iznos umanjenja porezne osnovice
Broj naučnika: 2	500.000,00	5%	25.000,00
Iznos isplaćenih nagrada naučnicima na naukovanju			10.000,00
2) UKUPNO			35.000,00

SVEUKUPNO UMANJENJE POREZNE OSNOVICE NA RED. BR. 34.1. OBRASCA PD = 215.000,00 KN (180.000,00 + 35.000,00).

U _____ dana _____ Odgovorna osoba:

MP _____

Poduzetnik je obavezan u svojim poslovnim knjigama osigurati posebno knjigovodstveno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe, osobito praćenje po vrstama troškova obrazovanja i izobrazbe i to:

- troškova za opće obrazovanje i izobrazbu,
- troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu,
- troškova prijevoza, smještaja i dnevnica za obrazovanje i izobrazbu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika.

Također, potrebno je osigurati i posebno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe za koje se dodatno umanjuje porezna osnovica a koji se odnose na:

- područja prema regionalnoj karti državnih potpora,
- pomorski prijevoz,
- radnika u nepovoljnijem položaju,
- naukovanje za obrtnička zanimanja.

**Redni broj 34.2.: Državna potpora za istraživačko
 razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)**

Sukladno čl. 15. Pravilnika o porezu na dobit, porezna osnovica smanjuje se za iznos državne potpore za istraživačko-razvojne projekte na način propisan u članku 111.c Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04 i

**Objavite financijske
 izvještaje u RiPup-u**

Cijena:
980,00 kn + PDV
Tel.:
01 49 21 737

46/07) i Obrascu 2 koji je propisan Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte (Nar. nov. br. 116/07).

Državnu potporu obveznici poreza na dobit, ostvaruju putem dodatnog umanjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja (u daljnjem tekstu: istraživanja) u sljedećim ukupnim iznosima:

- 150% opravdanih troškova projekta za temeljna istraživanja,
- 125% opravdanih troškova projekta za primijenjena istraživanja,
- 100% opravdanih troškova projekta za razvojna istraživanja.

Znanstvenim istraživanjem, sukladno čl. 111.b. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, smatra se izvorno i planirano ispitivanje poduzeto za stjecanje novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem podrazumijevaju se poslovi namijenjeni širenju znanstvenih i tehničkih znanja koja nisu povezana s industrijskim i komercijalnim ciljevima. Primijenjenim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se planirana istraživanja ili kritička ispitivanja sa ciljem stjecanja novih znanja koja se mogu koristiti za razvoj novih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga, ili za značajna poboljšanja već postojećih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga.

Razvojnim istraživanjem smatraju se poslovi razvojnog istraživanja namijenjeni pretvaranju rezultata primijenjenih istraživanja u planove, nacрте ili modele za nove, izmijenjene ili poboljšane proizvode, proizvodne postupke ili usluge, bilo da su namijenjeni prodaji ili uporabi, uključujući i izradu prvih prototipova koji nisu komercijalno upotrebljivi. Razvojno istraživanje može, osim toga, uključivati konceptualno planiranje i modeliranje alternativnih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga te prve demonstracijske ili pilot projekte, pod uvjetom da se ti projekti ne mogu preraditi ili koristiti za industrijsku primjenu ili komercijalno iskorištavati. Razvojno istraživanje ne obuhvaća rutinske ili redovite izmjene na proizvodima, proizvodnim linijama, proizvodnim postupcima, postojećim uslugama i drugim tekućim poslovima, čak i ako rečene izmjene predstavljaju poboljšanja.

Opravdanim troškovima istraživanja, sukladno čl. 111.d. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju smatraju se:

- 1) plaće zaposlenika i naknade osobama koje izravno sudjeluju u istraživanjima,
- 2) materijalni troškovi za istraživanja, a to su: utrošene sirovine i materijal uključujući ambalažu i sitni inventar, utrošena energija, rezervni dijelovi korišteni ili potrošeni tijekom istraživanja; utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme koji se koriste neposredno za istraživanja,
- 3) troškovi usluga korištenih tijekom istraživanja, kao što su intelektualne usluge vezane uz istraživanja te sve druge usluge koje su uvjet za ostvarivanje istraživanja,
- 4) troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u dijelu u kojem se ta sredstva koriste za istraživanja kod onih poreznih obveznika koji sami obavljaju istraživanja, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,
- 5) troškovi amortizacije nabavljenih patenata i licencija koji se koriste za konkretno istraživanje, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,
- 6) opći troškovi, pod kojima se razumijevaju samo oni troškovi koji su nužni za istraživanja i koji se mogu rasporediti na razumnoj i dosljednoj osnovi na tu djelatnost, kao što su premije

osiguranja procesa, odgovornosti i opreme za istraživanja te najamnine i članarine stručnih udruga za istraživanja.

Iznos umanjenja poreza na dobit odobrava se najviše do iznosa propisanih člankom 111.a ovoga Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Porezni obveznici koji koriste umanjenja porezne osnovice obvezni su osigurati podatke te uredne i vjerodostojne isprave na temelju kojih su podaci o troškovima iskazani sukladno propisima koji uređuju oporezivanje.

Obveznici poreza na dobit dužni su podatke o opravdanim troškovima iz članka 111.d Zakona, evidentirati u poslovnim knjigama posebno za svaki projekt te obračunavati posebno za svako porezno razdoblje u kojem su troškovi nastali.

Potvrda kojom se stječe pravo na potporu propisana je čl. 3. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte. U toj odredbi navedeno je sljedeće:

- obveznik poreza na dobit može ostvariti potporu putem prava na dodatno umanjenje porezne osnovice ako od Ministarstva nadležnog za znanost, dobije potvrdu da je nositelj potpore. Ministarstvo izdaje potvrdu na temelju Obrasca za prijavu zahtjeva za državnu potporu za istraživačko-razvojni projekt (Obrazac 1). U potvrdi se projekt razvrstava u temeljna, primijenjena ili razvojna istraživanja;
- u Obrascu 1 navode se procijenjeni troškovi projekta. Obrazac 1 dostavlja se za svaki projekt, a ako porezni obveznik ima više projekata, dužan je, uz Obrazac 1, dostaviti i zbirni pregled procijenjenih troškova po vrstama za sve projekte;
- obveznik poreza na dobit podnosi prijavu zahtjeva za državnu potporu na Obrascu 1 na početku projekta, a najkasnije do isteka poreznog razdoblja za koje želi ostvariti državnu potporu;
- potvrda služi kao dokaz o razvrstavanju projekta i dostavlja se uz prijavu poreza na dobit, koja se sukladno propisima o oporezivanju dobiti podnosi Poreznoj upravi, za prvo porezno razdoblje za koje se koristi potpora.

Visina državne potpore utvrđuje se, sukladno čl. 4. st. 1. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte, na temelju ostvarenih opravdanih troškova istraživanja. Porezni obveznik iskazuje opravdane troškove istraživanja na Obrascu za prijavu troškova istraživanja (Obrazac 2), posebno za svaki projekt za porezno razdoblje na koje se troškovi odnose, te kumulativne podatke o troškovima od početka projekta do kraja obračunskog razdoblja za koje se Obrazac 2 podnosi. Ako porezni obveznik ima više projekata za koje koristi potporu, dužan je dostaviti i podatke o ukupnim troškovima i kumulativnim troškovima za sve projekte. Porezni obveznik dužan je uz prijavu poreza na dobit za svako porezno razdoblje dostaviti uredno ispunjeni Obrazac 2.

Više o državnim potporama za istraživačko-razvojne projekte možete pročitati u članku «Državne potpore koje smanjuju osnovicu poreza na dobit» koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2008.

Redni broj 34.3.: Olakšice za zapošljavanje (čl. 53. Pravilnika)

Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 57/06) brisana je porezna olakšica za novozaposlene radnike. Međutim, porezni obveznici imaju pravo, sukladno čl. 53. st. 5. Pravilnika o porezu na dobit, na smanjenje porezne osnovice za 2008. za neiskorišteni dio olakšice za svotu plaća i doprinosa na plaću zaposlenika koje su osobe s invaliditetom i koje su zaposlene kod poduzet-

nika 2005. ili 2006. te to pravo mogu koristiti do najduže tri godine računajući od dana njihova zaposlenja.

Za podatke s ove pozicije treba priložiti poseban obračun kao prilog poreznoj prijavi. Mogući primjer takvog obračuna prikazali smo u RiPup br. 2/2007 str. 134.

Plaće i doprinosi na plaće za koje se koristi olakšica u 2008. godini moraju biti isplaćene do dana podnošenja porezne prijave.

Redni broj 35: UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (red. br. 27 do 34)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 27 do rednog broja 34 Obrasca PD.

IV. Porezna osnovica

Redni broj 36: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj redni broj popunjava se na sljedeći način:

Redni broj 36 = r.br. 3 + r.br. 26 - r.br. 35

Primjer:

R.br. 3.	Dobit	437.000,00
+	R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
-	R.br. 35 Ukupna smanjenje dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36	Dobit nakon povećanja i smanjenja	443.700,00

Nakon što smo ustanovili, u našem primjeru, da je Dobit nakon povećanja i smanjenja 443.700,00 kn, potrebno je provjeriti da li je taj iznos veći od Prenesenog poreznog gubitka (naravno, ako ga uopće ima). Ako je veći popunjava se ovaj redni broj, a ako nije popunjava se redni broj 39.

Moguće je da porezni gubitak s rednog broja 4. nakon njegovog smanjenja i povećanja prijeđe u porezni dobitak. U tom slučaju popunjava se ova pozicije, naravno, uz uvjet da je porezni dobitak veći od Prenesenog poreznog gubitka.

Redni broj 36 = r.br. 4 – r.br. 26 + r.br. 35

Primjer:

R.br. 4.	Gubitak	5.700,00
-	R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
+	R.br. 35 Ukupno smanjenja dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36.	Dobit nakon povećanja i smanjenja	1.000,00

Ako je porezni obveznik ostvario u tekućem razdoblju porezni gubitak, ili je ostvario porezni dobitak koji nakon uvećanja i umanjenja nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka, tada se NE popunjavaju redni brojevi pod IV. – POREZNA OSNOVICA, već redni brojevi pod V.- POREZNI GUBITAK. Dakle, nije moguće istovremeno imati popunjene redne brojeve pod IV. – POREZNA OSNOVICA i redne brojeve pod V.- POREZNI GUBITAK, već samo jedne od njih.

Redni broj 37: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se preneseni gubitak iz prethodnih poreznih razdoblja. Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka istekom **pete godine** računajući od godine za koju je porezni gubitak utvrđen. U prijavi poreza na dobit za 2008. god. može se iskazati preneseni porezni gubitak za 2003., 2004., 2005., 2006. i 2007. godinu.

Porezni gubitak prenosi se i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u idućim poreznim razdobljima. Porezna osnovica umanjuje se najprije za gubitak starijeg datuma.

Ako porezni obveznik ima prenesene porezne gubitke, obavezan je sastaviti i priložiti poreznoj prijavi Pregled prenesenih poreznih gubitaka po godinama. Primjer mogućeg izgleda pregleda prenesenih poreznih gubitaka prikazujemo u nastavku.

Naziv poreznog obveznika _____

Adresa _____

MB _____

Sukladno čl. 46. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05 i 133/07), uz prijavu poreza na dobit za 2008. godinu, dajemo sljedeći

PREGLED PRENESENIH POREZNIH GUBITAKA PO GODINAMA

R.B.	OPIS	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1.	Preneseni gubitak iz prethodnih godina	-	100.000,00	311.090,00	400.000,00	150.000,00
2.	Dobit tekuće godine	-	-	-	250.000,00	70.000,00
3.	Gubitak tekuće godine	100.000,00	211.090,00	88.910,00	-	-
4.	Prijenos gubitka u narednu godinu (1-2) ili (1+3)	100.000,00	311.090,00	400.000,00	150.000,00	80.000,00

U _____ dana _____

Sastavio:

Odgovorna osoba:

MP _____

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 37. upisao bi se iznos 80.000,00 kn.

Redni broj 38: Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)

Redni broj 38 = r.br. 36 – r.br. 37

Redni broj 38 mora biti pozitivan broj ili 0. U slučaju ako je razlika negativna veličina onda se ne popunjava pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA, već pozicija V.- POREZNI GUBITAK.

V. Porezni gubitak

Redni broj 39: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj se redni broj popunjava ako je:

- porezni obveznik u 2008. godini ostvario porezni gubitak, ili
- ostvareni porezni dobitak nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka iz prijašnjih godina.

Ovaj redni broj se izračunava na sljedeći način:

Redni broj 38 = r.br. 3 + r.br. 26 - r.br. 35

ili

Redni broj 38 = r.br. 4 - r.br. 26 + r.br. 35

Dakle, na ovom rednom broju moguće je iskazati dobit ili gubitak nakon povećanja ili smanjenja. Iskazana veličina uvijek je pozitivan broj.

Porezni obveznik iskazati će na ovom rednom broju dobit samo ako je ona manja od Prenesenog poreznog gubitka na rednom broju 40. Ako je dobit veća od Prenesenog poreznog gubitka ne popunjava se pozicija V. – POREZNI GUBITAK, već pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA.

Ako porezni obveznik nakon povećanja i smanjenja dobiti ili gubitka iskazuje gubitak, onda se obvezno popunjava ovaj redni broj.

Redni broj 40: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Ovaj redni broj popunjava se na način kako je pojašnjeno na rednom broju 37. Obrasca PD.

Redni broj 41: Porezni gubitak za prijenos (r.br. 39 – r.br. 40)

Porezni gubitak za prijenos utvrđuje se na sljedeći način:

- ako je rednom broju 39 iskazan porezni dobitak, onda je redni broj 41 = r.br. 40 - r.br. 39
- ako je na rednom broju 39 iskazan porezni gubitak, onda je redni broj 41 = r.br. 39 + r.br. 40

Porezni obveznik koji iskaže podatak na rednom broju 41 dalje ne popunjava Obrazac PD., osim ako ima uplaćenih predujmova porez na dobit pa popunjava samo redne brojeve 56. i 58.

VI. Porezna obveza

Redni broj 42: Porezna osnovica (r. br. 38)

Na ovom rednom broju iskazuje se podatak sa rednog broja 38. Obrasca PD.

Redni broj 43: Porezna stopa (čl. 28. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se porezna stopa 20%.

Redni broj 44: Porezna obveza (r.br. 42 x r.br. 43)

Ovaj redni broj izračunava se na način da se redni broj 42. pomnoži s 20%.

VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Porezni obveznik može iskoristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje samo ako je iskazao određeni iznos porezne obveze na rednom broju 44.

U protivnom, ako je porezni obveznik iskazao određeni iznos na rednom broju 41. – *Porezni gubitak za prijenos* ne može koristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje jer ne postoji porezna obveza koja se može umanjiti, a također ne može niti povećati porezni gubitak za navedene porezne olakšice, oslobođenja i poticaje.

Ukupni iznos poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja koji se iskazuju na rednom broju 52. ne može biti veći od iznosa porezne obveze koja je iskazana na rednom broju 44.

Porezni obveznici koji koriste olakšicu ili oslobođenja obvezni su osigurati posebno porezno-knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja za djelatnost za koju koriste olakšicu ili oslobođenje.

Ako porezni obveznici u prijavi poreza na dobit iskazuju olakšicu ili oslobođenje, obvezni su sastaviti i posebni obračun o ostvarenoj dobiti i visini porezne obveze za koju ostvaruju pravo na olakšicu ili oslobođenje i priložiti ga uz prijavu.

Za korištenje prava na olakšicu ili oslobođenje nije bitno ima li porezni obveznik prebivalište ili sjedište na području za koje je propisana olakšica ili oslobođenje, nego obavlja li djelatnost na tom području, za koju je potrebno posebno knjigovodstveno praćenje o ostvarenoj dobiti.

Posebno knjigovodstveno praćenje djelatnosti obavlja se u slučajevima trajnog obavljanja djelatnosti koje podrazumijeva kontinuirano i stalno obavljanje djelatnosti na jednome mjestu, tj. poduzetnik treba imati najmanje poslovnu jedinicu, pod kojom se razumijeva svako stalno mjesto obavljanja gospodarstvene djelatnosti na način kako to propisuje Opći porezni zakon.

Redni broj 45: Olakšice i oslobođenja za područje posebne državne skrbi (r.br. 45.1. + r.br. 45.2. + r.br. 45.3.)

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos ukupnih olakšica poreznih obveznika s područja posebne državne skrbi sukladno članku 23. i 24. Zakona o područjima posebne državne skrbi (Nar. nov. broj 86/08).

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području posebne državne skrbi, osim djelatnosti poljoprivrede i ribarstva, i zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području posebne državne skrbi, plaćaju porez na dobit kako slijedi:

- 1) obveznik poreza na dobit koji obavlja djelatnost na području **prve skupine** područja posebne državne skrbi:
 - **ne plaća porez na dobit u razdoblju 2008.-2010. godine,**
 - plaća 25% od propisane stope poreza u razdoblju 2011.-2013. godine,
 - plaća 75% od propisane stope poreza u razdoblju 2014.-2016. godine,
 - od 2017. godine plaća u visini propisane porezne stope,
- 2) obveznik poreza na dobit koji obavlja djelatnost na području **druge skupine** područja posebne državne skrbi:
 - **plaća 25% od propisane stope poreza u razdoblju 2008.-2010. godine,**
 - plaća 75% od propisane stope poreza u razdoblju 2011.-2013. godine,
 - od 2014. godine plaća u visini propisane porezne stope,
- 3) obveznik poreza na dobit koji obavlja djelatnost na području **treće skupine** područja posebne državne skrbi:
 - **75% od propisane stope poreza u razdoblju 2008.-2010. godine,**
 - 85% od propisane stope poreza u razdoblju 2011.-2013. godine,
 - od 2014. godine plaća u visini propisane porezne stope.

Smatra se da porezni obveznik zapošljava na neodređeno vrijeme zaposlenika ako je zaposlenik proveo u radnom odnosu kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravio na području Grada Vukovara ili brdsko-planinskom području ili području posebne državne skrbi najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

Iznimno, porezni obveznici koji obavljaju djelatnost poljoprivrede i ribarstva na području posebne državne skrbi i zapošljavaju više od

Čitajte RiPup

pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području posebne državne skrbi najmanje devet mjeseci, **do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju**, plaćaju porez na dobit kako slijedi:

- 1) ne plaćaju porez na dobit na području prve skupine,
- 2) plaćaju 25% od propisane porezne stope na području druge skupine,
- 3) plaćaju 75% od propisane porezne stope na području treće skupine.

Porezni obveznici koji koriste olakšice i oslobođenja na području posebne državne skrbi obvezni su osigurati posebno porezno-knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja za djelatnost za koju koriste olakšicu. Dakle, ako porezni obveznik na području posebne državne skrbi ima samo izdvojeni pogon ili poslovnu jedinicu, obavezan je za taj dio djelatnosti voditi posebne poslovne knjige iz kojih će se moći utvrditi ostvarena dobit za to područje.

Iznosi olakšice i oslobođenja na području posebne državne skrbi dobije se na način da se izračuna razlika između porezne obveze po propisanoj stopi i iznosa koji se dobije primjenom olakšice. Porezni obveznici koji su ostvarili gubitak, a obavljaju djelatnost na području posebne skrbi ne popunjavaju redni broj 45. budući da ne mogu umanjiti poreznu obvezu jer ona ne postoji, a niti mogu povećati gubitak za porezno oslobođenje ili olakšicu.

Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44., a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

Redni broj 45.1: Oslobođenja na području prve skupine

Na ovome rednom broju iskazuju podatak porezni obveznici s područja prve skupine koji su oslobođeni od plaćanja poreza na dobit. Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni propisana stopa 20% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na području od posebne državne skrbi prve skupine, te stoga ne plaća porez na dobit, pa porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 0,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je u redni broj 45.1. upisati iznos razlike, tj. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 20.000,00 kn.

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na području posebne državne skrbi prve skupine, tada porezni obveznik može porezno oslobođenje primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na području od posebne državne skrbi prve skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti porezno oslobođe-

nje te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 12.000,00 kn (60.000,00 x 20%). Da bi se dobio iznos poreznog oslobođenja potrebno je u redni broj 45.1. upisati iznos razlike, tj. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 8.000,00 kn (40.000,00 x 20%).

PODRUČJE POSEBNE DRŽAVNE SKRBI – PRVA SKUPINA

Prvoj skupini pripadaju u cijelosti područja gradova i općina:

Antunovac, Beli Manastir, Bilje, Bogdanovci, Borovo, Cetingrad, Civljane, Čeminac, Darda, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Draž, Dubrovačko primorje, Dragalić, Dvor, Erdut, Ernestinovo, Gvozd, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnica, Ilok, Jagodnjak, Jasenovac, Kijevo, Kneževi Vinogradi, Lovas, Majur, Markušica, Negotlavci, Nijemci, Nuštar, Petlovac, Plitvička Jezera, Popovac, Rakovica, Slunj, Stara Gradiška, Stari Jankovci, Šodolovci, Tompojevci, Topusko, Tordinci, Tovarnik, Trpinja, Vojnici, Vrlika, Vukovar, Župa dubrovačka.

Prvoj skupini pripadaju i naselja u gradovima:

Osijek – naselja: Klisa, Nemetin, Sarvaš i Tenja,

Vinkovci – naselje: Mirkovci.

Redni broj 45.2: Olakšice za područje druge skupine

Na ovome rednom broju iskazuju podatak porezni obveznici s područja druge skupine koji plaćaju se porez na dobit po stopi 25% od propisane stope, tj. po stopi 5%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 15% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na području od posebne državne skrbi druge skupine, te stoga ima pravo primijeniti povlaštenu stopu od 5% pri oporezivanju dobiti, te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 5.000,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 45.2. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 15.000,00 kn (100.000,00 x 20% – 100.000,00 x 5%).

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na području posebne državne skrbi druge skupine, tada porezni obveznik može povlaštenu stopu primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na području od posebne državne skrbi druge skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti povlaštenu stopu od 5%. te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 14.000,00 kn (60.000,00 x 20% + 40.000,00 x 5%). Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 45.2. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 6.000,00 kn (40.000,00 x 20% – 40.000,00 x 5%).

www.propisi.hr

Svakom pretplatniku pristup portalu – 40% jeftiniji!

PODRUČJE POSEBNE DRŽAVNE SKRBI – DRUGA SKUPINA

Drugoj skupini pripadaju u cijelosti područja gradova i općina:

Barilović, Benkovac, Biskupija, Brestovac, Čačinci, Drniš, Đulovac, Ervenik, Glina, Gornji Bogićevci, Gospić, Gračac, Grubišno Polje, Hrvace, Jasenice, Josipdol, Kistanje, Knin, Konavle, Krnjak, Lasinja, Lipik, Lišane Ostrovičke, Lovinac, Mikleuš, Novigrad, Novska, Obrovac, Okučani, Otočac, Pakrac, Petrinja, Plaški, Polaća, Poličnik, Posedarje, Promina, Ružić, Saborsko, Sirač, Skradin, Stankovci, Ston, Sunja, Škabrnja, Tounj, Udbina, Velika, Velika Pisanica, Veliki Grđevac, Voćin, Vrhovine i Zemunik Donji.

Drugoj skupini pripadaju i naselja u gradovima:

Daruvar – naselja: Markovac i Vrbovac;

Dubrovnik – naselja: Bosanka, Brsećine, Dubravica, Donje Obuljeno, Čajkovića, Čajkovići, Gornje Obuljeno, Gromača, Kliševo, Knežica, Komolac, Ljubač, Mokošica, Mravinjac, Mrčevo, Nova Mokošica, Orašac, Osojnik, Petrovo Selo, Prijevoj, Pobrežje, Rožat, Šumet, Trsteno i Zaton;

Karlovac (10% područja grada) – naselja: Banska Selnica, Banski Moravci, Blatnica Pokupska, Brezova Glava, Brežani, Brođani, Cerovac Vukmanički, Donja Trebinja, Donji Sjeničak, Gornja Trebinja, Gornji Sjeničak, Ivanković Sela, Ivošević Selo, Kablar, Kamensko, Karlovac – dijelovi Gornje Mekuše, Sajevac i Turanj, Klipino Brdo, Kljaić Brdo, Knez Gorica, Lipje, Manjerovići, Okić, Popović Brdo, Ribari, Skakavac, Slunjska Selnica, Slunjski Moravci, Tušilović, Udbinja, Utinja i Vukmanić;

Sisak – naselja: Blinjski Kut, Klobučak, Letovanci, Madžari, Staro Selo i Vurot;

Slatina – naselja: Golenić, Ivanbrijeg i Lukavac;

Virovitica – naselje: Jasenaš;

Vodice – naselja: Čista Mala, Čista Velika i Grabovci;

Zadar – naselja: Babindub i Crno.

Redni broj 45.3: Olakšice za područje treće skupine

Na ovome rednom broju iskazuju podatak porezni obveznici s područja treće skupine koji plaćaju porez na dobit po stopi 75% od propisane stope tj. po stopi od 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na području od posebne državne skrbi treće skupine, te stoga ima pravo primijeniti povlaštenu stopu od 15% pri oporezivanju dobiti, te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 15.000,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 45.3. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 5.000,00 kn (100.000,00 x 20% – 100.000,00 x 15%).

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na području posebne državne skrbi treće skupine, tada porezni obveznik može povlaštenu stopu primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na području od posebne državne skrbi treće skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti povlaštenu stopu od 15%. te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 18.000,00 kn

(60.000,00 x 20% + 40.000,00 x 15%). Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 45.3. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 2.000,00 kn (40.000,00 x 20% – 40.000,00 x 15%).

Trećoj skupini pripadaju u cijelosti područja gradova i općina:

Babina Greda, Bebrina, Bednja, Berek, Bosiljevo, Brinje, Brod Moravice, Cernik, Cestica, Cista Provo, Crnac, Čadavica, Čaglin, Dekanovec, Donja Voća, Drenovci, Galovac, Generalski Stol, Gornja Rijeka, Garčin, Gradina, Grožnjan, Gundinci, Gunja, Ivanska, Jarmina, Klakar, Kraljevec na Sutli, Kula Norinska, Lanišće, Lečevica, Levanijska Varoš, Lokvičić, Netretić, Oprisavci, Oprtalj, Oriovac, Otok (Splitsko-dalmatinska županija), Otok (Vukovarsko-srijemska županija), Pakoštane, Perušić, Pisarovina, Podgorač, Podravska Moslavina, Podturen, Podcrkavlje, Pokupsko, Pojezerje, Prgomet, Privlaka (Vukovarsko-srijemska županija), Proložac, Punitovci, Ribnik, Runovići, Satnica Đakovačka, Semeljci, Sikirevci, Slavonski Šamac, Sopje, Starigrad, Suhopolje, Tmava, Unešić, Velika Kopanica, Vladislavci, Vođinci, Vrbanja, Vrbje, Zagorska Sela, Zagvozd, Zažablje, Zmijavci, Zrinski Topolovac, Žumberak.

Redni broj 46: Oslobođenja na području Grada Vukovara

Na ovome rednom broju upisuju podatak porezni obveznici s područja Grada Vukovara koji su oslobođeni plaćanja poreza na dobit sukladno članku 30.a. 30.b. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području Grada Vukovara ili brdsko-planinskom području ili području posebne državne skrbi, plaćaju porez na dobit kako slijedi:

- ne plaćaju porez na dobit, u razdoblju 2008.-2010. godine,
- plaćaju 25% od propisane stope poreza u razdoblju 2011.-2013. godine,
- plaćaju 75% od propisane stope poreza u razdoblju 2014.-2016. godine.

Smatra se da porezni obveznik zapošljava na neodređeno vrijeme zaposlenika ako je zaposlenik proveo u radnom odnosu kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravio na području Grada Vukovara ili brdsko-planinskom području ili području posebne državne skrbi najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

Na ovaj redni broj unosi se iznos pune porezne obveze, jer se podatak na ovom rednom broju odbija od podatka na rednom broju 44. Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44., a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na području Grada Vukovara, te stoga ne plaća porez na dobit, pa porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 0,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je u redni broj 46. upisati iznos razlike, tj. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 20.000,00 kn.

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na području Grada Vukovara, tada porezni obveznik može porezno oslobođenje primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na području Grada Vukovara, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti porezno oslobođenje te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 12.000,00 kn (60.000,00 x 20%). Da bi se dobio iznos poreznog oslobođenja potrebno je u redni broj 46. upisati iznos razlike, tj. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 8.000,00 kn (40.000,00 x 20%).

Redni broj 47: Olakšice na brdsko-planinskim područjima

Na ovome rednom broju iskazuje se podatak o olakšicama za porezne obveznike s brdsko-planinskih područja sukladno članku 7.b. Zakona o brdsko-planinskim područjima.

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na brdsko-planinskom području i zapošljavaju više od pet zaposlenika na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na brdsko-planinskom području, plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane porezne stope, tj. po stopi 15%.

Smatra se da porezni obveznik zapošljava zaposlenika na neodređeno vrijeme ako je zaposlenik proveo u radnom odnosu kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravište na brdsko-planinskom području ili području posebne državne skrbi najmanje devet mjeseci u poslovnoj godini.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje na ovaj redni broj.

Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44., a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na brdsko-planinskom području, te stoga ima pravo primijeniti povlaštenu stopu od 15% pri oporezivanju dobiti, te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 15.000,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 47. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 5.000,00 kn (100.000,00 x 20% – 100.000,00 x 15%).

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na brdsko-planinskom području, tada porezni obveznik može povlaštenu stopu primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na brdsko-planinskom području, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti povlaštenu stopu od 15%. te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 18.000,00 kn (60.000,00 x 20% + 40.000,00 x 15%). Da bi se dobio iznos povlaštene stope potrebno je na rednom broju 47. upisati iznos razlike, tj. olakšicu od 2.000,00 kn (40.000,00 x 20% – 40.000,00 x 15%).

BRDSKO-PLANINSKA PODRUČJA

- **gradovi:** Buzet, Čabar, Delnice, Imotski, Lepoglava, Ogulin, Orahovica, Senj, Sinj, Trilj, Vrbovsko i Vrgorac,
- **općine:** Bistra, Budinščina, Cerovlje, Čavle, Dicmo, Đurmanec, Fužine, Gračišće, Jelenje, Jesenje, Kalnik, Kaptol, Karlobag, Klana, Klis, Lobar, Lokve, Lovreć, Lupoglav, Ljubešćica, Matulji, Motovun, Mrkopalj, Muć, Novi Golubovec, Podbačje, Primorski Dolac, Radoboj, Ravna Gora, Skrad, Stubičke Toplice, Šestanovac i Vinodolska općina.

Napomena vezana uz red. br. 45., 46. i 47. Obrasca PD!

Ako je porezni obveznik na područjima posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i području Grada Vukovara počeo obavljati djelatnost tijekom godine, a razdoblje za koje utvrđuje poreznu osnovicu je kraće od devet mjeseci, smatra se da su ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima ako zapošljava na neodređeno vrijeme zaposlenike koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i području Grada Vukovara najmanje devet mjeseci, a zaposleni su kod poreznog obveznika od početka obavljanja djelatnosti.

Redni broj 48: Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r.br. 48.1. + r.br. 48.2. + r.br. 48.3.)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos za koji se umanjuje porezna obveza za porezne obveznike koji djelatnost obavljaju u slobodnim zonama prema čl. 36. Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 44/96, 92/05 i 85/08). Porezna oslobođenja i olakšice za poslovanje u zoni utvrđuje se za dio dobiti koji je ostvaren u zoni, ako porezni obveznik ne obavlja djelatnost isključivo u zoni.

Prema izmijenjenom čl. 36. Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 85/08 – stupio na snagu 29.7.2008.), propisano je da se na korisnike zona koji vrše početno ulaganje, primjenjuju se poticajne mjere iz Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06). Korisnici zona koji su do stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 85/08) uložili u gradnju ili sudjelovali u izgradnji objekata ulaganjem više od 1.000.000,00 kuna, a pri tome nisu iskoristili gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje propisane kartom regionalnih potpora, ostvaruju pravo na oslobođenje plaćanja poreza na dobit do godine u kojoj će iskoristiti gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje, propisane kartom regionalnih potpora, ali najdulje do 31.12.2016.

Pri izračunu maksimalnog intenziteta potpore – gornje granice dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje, izraženog kao bruto ekvivalent potpore, u obzir se uzimaju, s jedne strane, kumulativni iznosi iskorištenih potpora za ulaganje do stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 85/08), uključujući i potpore iz drugih izvora, povezane s opravdanim troškovima ulaganja, a s druge strane kumulativni iznos realiziranih ulaganja do stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 85/08) za svakog korisnika zone. Maksimalni intenzitet potpore za ulaganje, izračunava se kao bruto ekvivalent potpore, sukladno odredbama članka 2. stavka 7. Zakona o poticanju ulaganja i ne smije prelaziti iznos gornje granice dopuštenog intenziteta potpore utvrđenog kartom regionalnih potpora. Pri izračunu visine

opravdanih troškova ulaganja, u obzir se uzimaju opravdani troškovi ulaganja sukladno odredbama članka 2. stavka 5. Zakona o poticajnoj ulaganja.

Korisnici zona koji namjeravaju koristiti propisane potpore za ulaganje bili su dužni su do 31.12.2008. dostaviti Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, izračun vrijednosti izvršenih ulaganja i iskorištenih potpora za ulaganje, ovjeren od strane nezavisne pravne ili fizičke osobe ovlaštene za poslove procjene i izračuna vrijednosti ulaganja.

Sukladno čl. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama (Nar. nov., br. 85/08), korisnik zone koji za obavljanje gospodarske djelatnosti nije osnovao podružnicu u Republici Hrvatskoj dužan je to bio učiniti do 31.12.2008. Korisnik zone koji nije osnovao podružnicu u Republici Hrvatskoj u propisanom roku, istekom navedenog roka neće se smatrati korisnikom zone u smislu Zakona o slobodnim zonama.

O popunjavanju rednog broja 48. Obrasca PD, u čl. 47. Pravilnika o porezu na dobit se navodi sljedeće:

«48. Ukupne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama. Na ovaj redni broj upisuje se iznos za koji se umanjuje porezna obveza za porezne obveznike korisnike slobodnih zona prema članku 43. ovoga Pravilnika. Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

48.1. Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovom rednom broju upisuju podatak korisnici slobodnih zona koji su gospodarsku djelatnost u zoni obavljali do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, a koji plaćaju porez na dobit ovisno o prostornoj jedinici za statistiku II razine u kojoj se zona nalazi prema Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku – NKPJ. Korisnici zona koje se nalaze u prostornoj jedinici za statistiku II razine – sjeverozapadna Hrvatska (HR 01):

- plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2010. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 10%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 10% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2011. do 2013. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- od 2014. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.

Korisnici zona koje se nalaze u prostornoj jedinici za statistiku II razine – središnja i istočna (Panonska) Hrvatska (HR 02) i jadranska Hrvatska (HR 03):

- plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2013. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 10%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 10% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2014. do 2016. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti

na navedenom području primjeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,

- od 2017. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.

Iznos olakšice na ovom rednom broju korisnici slobodnih zona, prema posebnim propisima iz članka 43. ovoga Pravilnika, utvrđuju sukladno uvjetima i kriterijima utvrđenim Odlukom o objavi pravila o potporama male vrijednosti.

48.2. Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovome rednom broju upisuju podatak o iznosu olakšice korisnici slobodnih zona koji su do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, uložili u gradnju ili sudjelovali u izgradnji objekata ulaganjem više od 1.000.000,00 kuna, a pri tome nisu iskoristili gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganja propisane kartom regionalnih potpora i ostvaruju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na dobit do godine u kojoj će iskoristiti gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje, propisane kartom regionalnih potpora, ali najdulje do 31. prosinca 2016. godine prema posebnim propisima iz članka 43. ovoga Pravilnika. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni propisana stopa poreza na dobit 20% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj.

48.3. Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovome rednom broju upisuju podatak korisnici slobodnih zona na području Grada Vukovara koji su gospodarsku djelatnost u zoni obavljali do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, te koji:

- plaćaju porez na dobit u visini 0% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2010. godine odnosno ne plaćaju porez na dobit. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni propisana stopa poreza na dobit 20% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 25% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2011. do 2013. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 5%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 15% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2014. do 2016. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- od 2017. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.»

Korisnik slobodnih zona koji ostvaruje pravo na korištenje poreznih oslobođenja i olakšica, obavezan je uz prijavu poreza na dobit priložiti i presliku potvrde o statusu nositelja porezne povlastice za izvršena ulaganja korisnika slobodne zone odnosno presliku potvrde o statusu nositelja porezne povlastice za korisnika slobodne zone, te godišnje izvješće o korištenju potpora za korisnika slobodne zone sukladno posebnim propisima.

Iznos olakšice na ovom rednom broju korisnici slobodnih zona, prema posebnim propisima iz članka 43. Pravilnika o porezu na dobit, utvrđuju sukladno uvjetima i kriterijima utvrđenim Odlukom o objavi pravila o potporama male vrijednosti.

Redni broj 49: Poticaji ulaganja čl. 15. st. 3. Zakona o poticanju ulaganja (NN br. 138/06) (r. br. 49.1 + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4)

Na ovom rednom broju iskazuju se poticaji ulaganja koja su bili propisani prije važećim Zakonom o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 73/00). Naime, sukladno čl. 15. st. 3. novog Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06), trgovačka društva koja koriste poticajne mjere, porezne i carinske povlastice za ulaganje, na temelju Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 73/00), zadržavaju pravo korištenja odobrenih poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica do isteka razdoblja za koje su odobrene.

Propisani poticaji ulaganja su sljedeći:

- 1) na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu **najmanje 4 milijuna kuna**, porez na dobit plaća se po stopi od **10%** deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 10 zaposlenika, počevši od isteka prve godine ulaganja. **(redni broj 49.1. Oblasca PD)**
- 2) na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu **najmanje 10 milijuna kuna**, porez na dobit plaća se po stopi od **7%** deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 30 zaposlenika, počevši od isteka prve godine ulaganja. **(redni broj 49.2. Oblasca PD)**
- 3) na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu **najmanje 20 milijuna kuna**, porez na dobit plaća se po stopi od **3%** deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 50 zaposlenika, počevši od isteka prve godine ulaganja. **(redni broj 49.3. Oblasca PD)**
- 4) na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu **najmanje 60 milijuna kuna**, porez na dobit plaća se po stopi od **0%** deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 75 zaposlenika, počevši od prve godine ulaganja. **(redni broj 49.4. Oblasca PD)**

Ukupan iznos porezne povlastice, koju ulagatelj može iskoristiti tijekom trajanja roka plaćanja povlaštene stope poreza na dobit, ne može prelaziti iznos samog ulaganja. Iznos porezne povlastice utvrđuje se kao razlika obračunatog poreza na dobit izračunanog primjenom propisane stope (20%) i povlaštenih stopa, na način kako je opisano u okviru rednog broja 45. Oblasca PD.

Za korištenje prava na povlastice od ulaganja, potrebno je sastaviti poseban obračun i priložiti potvrdu kojom Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva potvrđuje da je porezni obveznik ispunio uvjete iz Zakona o poticanju ulaganja i dobio status nositelja poticajnih mjera, te poreznih i carinskih povlastica, u skladu s Uredbom o sadržaju izvješća za korištenje poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica te načinu njihova ostvarivanja, odnosno da ima status nositelja poticajnih mjera te poreznih i carinskih povlastica.

Ako porezni obveznik nositelj poreznih povlastica smanji broj zaposlenika utvrđen odredbama ovoga članka, prestaje mu pravo korištenja tih povlastica za cijelo razdoblje za koje su odobrene, uz obvezu povrata sredstava ostvarenih korištenjem odobrenih povlastica uvećanih za svotu zakonske zatezne kamate. Poreznom obvezniku nositelju poreznih povlastica kojemu je ukinuto pravo njihova korištenja, ne mogu se ponovo odobriti porezne povlastice.

Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44., a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

Redni broj 50: Poticaji ulaganja (čl. 4. Zakona o poticanju ulaganja (NN br. 138/06)) (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos poticaja ulaganja prema Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov. br. 138/06) i Uredbe o poticanju ulaganja (Nar. nov., 64/07).

Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

U članku 47. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit, pojašnjen je način popunjavanja ovih rednih brojeva na sljedeći način:

- na rednom broju 50.1. iskazuje se iznos za koji se smanjuje porezna obveza na temelju ulaganja u visini protuvrijednosti kuna do 1,5 milijuna eura, nositelju poticajnih mjera i korisnicima slobodnih zona koji vrše početno ulaganje, stopa poreza na dobit umanjuje se za 50% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 10% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja. Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit primijeni stopa 10% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.
- na rednom broju 50.2. iskazuje se iznos za koji se smanjuje porezna obveza na temelju ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 1,5 do 4 milijuna eura, nositelju poticajnih mjera i korisnicima slobodnih zona koji vrše početno ulaganje, stopa poreza na dobit umanjuje se za 65% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 7% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 30 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja. Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit primijeni stopa 13% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.
- na rednom broju 50.3. iskazuje se iznos za koji se smanjuje porezna obveza na temelju ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 4 do 8 milijuna eura, nositelju poticajnih mjera i korisnicima slobodnih zona koji vrše početno ulaganje, stopa poreza na dobit umanjuje se za 85% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 3% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja. Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit primijeni stopa 17% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.
- na rednom broju 50.4. iskazuje se iznos za koji se smanjuje porezna obveza na temelju ulaganja u visini protuvrijednosti kuna preko 8 milijuna eura, nositelju poticajnih mjera i korisnicima slobodnih zona koji vrše početno ulaganje, stopa poreza na dobit umanjuje se za 100% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 75 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja. Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit primijeni stopa 20% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 51: Ukupno poticaji ulaganja (rb. 49 + rb. 50)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupni iznos poticanja ulaganja iskazanih na rednom broju 49 i rednom broju 50.

Redni broj 52: Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 46 + r.br.47 + r. br. 48 + r. br. 51)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupna svota olakšica, oslobođenja i poticaja koja predstavlja zbroj rednih brojeva 45, 46, 47, 48 i 51. Dobiveni iznos ne može biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

VII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja
Redni broj 53: Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)

Redni broj 53. = r.br. 44. – r.br. 52.
 Porezna obveza može biti jednaka ili veća od 0,00 kn.

Redni broj 54: Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)

Sukladno čl. 30. Zakona o porezu na dobit i čl. 52. Pravilnika o porezu na dobit, ako tuzemni porezni obveznik obavlja djelatnost u inozemstvu preko poslovne jedinice ili ostvaruje prihode po nekoj drugoj osnovi na koje plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez, tako plaćeni porez u inozemstvu uračunat će se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Ako porezni obveznik plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez u više različitih država, ukupno plaćeni porezi uračunat će mu se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Iznos inozemnog poreza koji se može uračunati u tuzemni porez izračunava se tako da se na prihode ili dobit ostvarenu u inozemstvu primijeni tuzemna porezna stopa, te tako dobiveni iznos predstavlja najviši iznos koji se može uračunati. Ako je u inozemstvu porez plaćen po stopi nižoj od 20%, tada se u tuzemni porez uračunava stvarno plaćeni porez.

U svrhu korištenja prava na uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu, uz poreznu prijavu prilaže se dokaz o porezu plaćenom u inozemstvu. Porezni obveznik podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave i ovjerenjenu presliku porezne prijave podnesene u inozemstvu (ovjerava porezno tijelo ili ovlašteni porezni savjetnik), ovjerenjeni prijevod iste te dokaz o plaćenom porezu u inozemstvu. Prema Uputi, ako se dokaz ne može pribaviti do dana podnošenja porezne prijave, porezna prijava se ispravlja po pribavljenom dokazu u skladu s čl. 63. do sada važećeg Općeg poreznog zakona. Ako se dokaz o plaćenom porezu ne može pribaviti, podmiruje se porezna obveza u punom obračunanom iznosu. Ako porezni obveznik naknadno dostavi dokaz o plaćenom porezu, ispravlja se porezna prijava u skladu s navedenom odredbom čl. 63. do sada važećeg Općeg poreznog zakona.

Redni broj 55: Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)

Redni broj 55. = r.br. 53. – r.br. 54.
 Porezna obveza za uplatu utvrđuje se tako da se od rednog broja 53 oduzme redni broj 54. Ako je redni broj 54 veći od rednog broja 53. tada se upisuje 0,00.

Redni broj 56: Uplaćeni predujmovi

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos **uplaćenih predujmova do 31. siječnja 2009. godine** (koji se odnose na prethodnu godinu),

pod uvjetom da porezni obveznik nema nepodmirenenih obveza poreza na dobit, po osnovi duga i kamata iz prethodnih razdoblja. Ako postoje nepodmirenenih obveza iz ranijih razdoblja, uplatama se, najprije, podmiruju kamate, zatim dug po starosti i tek na kraju obveze po osnovi predujma za 2008. godinu, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona.⁸

Redni broj 57: Razlika za uplatu (r.br. 55. – r.br. 56.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 55. veći od rednog broja 56.

Redni broj 57. = r.br. 55. – r.br. 56.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi platiti s danom podnošenja porezne prijave.

Redni broj 58: Razlika za povrat (r.br. 56. – r.br. 55.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 56. veći od rednog broja 55.

Redni broj 58. = r.br. 56. – r.br. 55.

Redni broj 59: Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (r.br. 53 / broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi ova prijava)

Predujam poreza na dobit za 2009. godinu utvrđuje se na način da se obveza poreza na dobit iskazana na rednom broju 53. podijeli s brojem mjeseci poslovanja u 2008. godini.

8. Primjeri popunjavanja Obrasca PD za 2008. godinu

U nastavku dajemo 4 primjera popunjavanja Obrasca PD, i to:

- u primjeru 1. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2008. godini (od toga jedan dio dobiti ostvarena je na području područja posebne državne skrbi – treća skupina),
- u primjeru 2. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2008. godini, te ima preneseni porezni gubitak,
- u primjeru 3. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2008. godini,
- u primjeru 4. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2008. godini, te ima i preneseni porezni gubitak.

⁸ Prilagođeno prema napucima iz Upute.

OBRAZAC PD 2008. GOD.

R. BR.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA					
1.	UKUPNI PRIHODI	5.000.000,00	5.000.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
2.	UKUPNI RASHODI	3.200.000,00	3.200.000,00	3.200.000,00	3.200.000,00
3.	DOBIT (r. br. 1 – r. br. 2)	1.800.000,00	1.800.000,00		
4.	GUBITAK (r. br. 2 – r. br. 1)			700.000,00	700.000,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA					
5.	Amortizacija iznad propisanog iznosa (čl. 12. st. 13. Zakona)	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
6.	70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
7.	30 % troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
8.	Izuzimanja (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	-	-	-	-
9.	Skrivene isplate dobiti i oporezivi manjkovi (čl. 7. st. 1. t. 5. 6. Zakona)	7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	-	-	-	-
14.	Rashodi darovanja iznad dopuštenih (čl. 7. st. 1. t. 11. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	-	-	-	-
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	-	-	-	-
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	14.500,00	14.500,00	14.500,00	14.500,00
18.	Amortizacija iznad stopa propisanih (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona)	-	-	-	-
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	-	-	-	-
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	-	-	-	-
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	-	-	-	-
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
25.	Povećanje dobiti za ostale prihode	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)	344.500,00	344.500,00	344.500,00	344.500,00
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA					
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
28.	Nerealizirani dobici (čl. 6. st. 1. t. 2. Zakona)	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 2. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	-	-	-	-
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	-	-	-	-
34.	Ukupni iznos državnih potpora i olakšica, čl. 6. st 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.3.)	155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	-	-	-	-
34.3.	Olakšice za zapošljavanje (čl. 53. Pravilnika)	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27 do 34)	330.000,00	330.000,00	330.000,00	330.000,00

R. BR.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
IV. POREZNA OSNOVICA					
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)	1.814.500,00	1.814.500,00		
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00	500.000,00		
38.	Porezna osnovica (r. br. 36 – r. br. 37)	1.814.500,00	1.314.500,00		
V. POREZNI GUBITAK					
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + r. br. 26 – r. br. 35) ili (r. br. 4 – r. br. 26 + r. br. 35)			685.500,00	685.500,00
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)			0,00	400.000,00
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39 – r. br. 40)			685.500,00	1.085.500,00
VI. POREZNA OBVEZA					
42.	Porezna osnovica (r. br. 38)	1.814.500,00	1.314.500,00		
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	0,20	0,20		
44.	Porezna obveza (r. br. 42 x r. br. 43)	362.900,00	262.900,00		
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI					
45.	Olakšice i oslobođenja za područje posebne državne skrbi, čl. 6. st. 1 t. 5. Zakona (r. br. 45.1. + r. br. 45.2. + r. br. 45.3.)	25.000,00			
45.1.	Oslobođenja za područje prve skupine (čl. 42. Pravilnika)				
45.2.	Olakšice za područje druge skupine (čl. 42. Pravilnika)				
45.3.	Olakšice za područje treće skupine (čl. 42. Pravilnika) *	25.000,00			
46.	Oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 42. Pravilnika)				
47.	Olakšice na brdsko-planinskim područjima (čl. 42. pravilnika)				
48.	Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r. br. 48.1. + r. br. 48.2 + r. br. 48.3)				
48.1.	Iznos olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
48.2.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
48.3.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
49.	Poticaji ulaganja čl. 15. st. 3. Zakona o poticanju ulaganja (NN br. 138/06) (r. br. 49.1 + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)				
49.1.	Iznos poticaja (čl. 53. Pravilnika)				
49.2.	Iznos poticaja (čl. 53. Pravilnika)				
49.3.	Iznos poticaja (čl. 53. Pravilnika)				
49.4.	Iznos poticaja (čl. 53. Pravilnika)				
50.	Poticaji ulaganja (čl. 4. Zakona o poticanju ulaganja (NN br. 138/06)) (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)				
50.1.	Iznos poticaja (čl. 43.a. Pravilnika)				
50.2.	Iznos poticaja (čl. 43.a. Pravilnika)				
50.3.	Iznos poticaja (čl. 43.a. Pravilnika)				
50.4.	Iznos poticaja (čl. 43.a. Pravilnika)				
51.	Ukupno poticaji ulaganja (r. br. 49 + r. br. 50)				
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 46 + r. br. 47 + r. br. 48 + r. br. 51)	25.000,00			
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA					
53.	Porezna obveza (r. br. 44 – r. br. 52)	337.900,00	262.900,00	0,00	0,00
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)				
55.	Porezna obveza za uplatu (r. br. 53 – r. br. 54)	337.900,00	262.900,00	0,00	0,00
56.	Uplaćeni predujmovi	150.000,00	150.000,00	50.000,00	
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55 – r. br. 56)	187.900,00	112.900,00		
58.	Razlika za povrat (r. br. 56 – r. br. 55)			50.000,00	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (red. br. 53/broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi ova prijava)	28.158,33	21.908,33	0,00	0,00

*Napomena: porezni obveznik ostvario je dobit samo u jednom dijelu na području posebne državne skrbi treće skupine. Stoga porezno oslobođenje za područje posebne državne skrbi treće skupine je primijenio samo za dio dobiti koji je ostvaren na tom području.

9. Primjer Izjave o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza

Ako je porezni obveznik tijekom godine uplatio predujma poreza na dobit više nego što je dužan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez, sukladno čl. 35. st. 4. Zakona o porezu na dobit, vraća mu se na njegov zahtjev ili se uračunava u predujmove sljedećeg razdoblja.

Porezni obveznik dužan je, prema čl. 46. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, dati izjavu o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza na dobit.

U nastavku dajemo primjer Izjave o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit i Zahtjeva za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

MB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Izjava o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2008. godinu

Iznos više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi poreza na dobit za 2008. godinu (red. br. 58. Obrasca PD) u iznosu _____ kn koristit ćemo, sukladno čl. 35. st. 4. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05 i 57/06), za podmirenje predujmova poreza na dobit u 2008. godini.

U _____ dana _____ 2009.

Direktor društva:

MP

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

MB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Zahtjev za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2008. godinu

Molimo da nam, sukladno čl. 35. st. 4. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08), izvršite povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2008. godinu (red. br. 58. Obrasca PD) u iznosu _____ kn.

Povrat izvršite na naš žiro račun br. _____ kod _____ banke d.d.

U _____ dana _____ 2008.

Direktor društva:

MP